Контрольны[illegible]ляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ЕРА, 8 ФЕВРАЛЬ, 1990 ШУ. ★ № 16 (7830). ★ Мах 3 кеп.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Пленумах бола

ИНФОРМАЦИОННИ ХОАМ

1990 шера 5 февралe болх дIаболабир КПСС Центральни Комитета аргIанарча Пленумо. Пленуме дувца оттадаьд ер дош:

Парте XXVIII съезда йолча КПСС ЦК платформа проектах.

Цу дешах Пленуме доклад йир КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева.

Пленуме дакъа лоацаш ба союзни республикай Компартей ЦК, парте крайкомий, обкомий, окружкомий хьалхара секретараш, союзни республикай Лакхехьарча Советий Президиумий председателаши Министрий Советий председателаши, КПСС центральни органий состава юкъе боагIаш боацараш, парте горкомий, райкомий хьалхарча секретарий, йоккхийча юххьанцарча партийни организацей парткомий секретарий группа, хIаьта иштта министерствай, центральни ведомствай, творчески союзий а организацей а кулгалхой, Iилмахой, СССР Герзашцарча Низий, массови информаце средствай викалаш, мехка цхьайолча кIора бассейнай шахтераш.

Пренешка къамаьлаш дир: А. И. Корниенкос— Украина Компарте Киевски горкома хьалхарча секретара, В. К. Месяца — КПСС Московски обкома хьалхарча секретара, И. А. Керимова — Узбекистана Компарте ЦК хьалхарча секретара, Г. А. Ягодина — халкъа образованена йолча СССР Паччахьалкхен комитета председателa, Ю. П. Архипова — «Ижорский завод» яхача производственни объединене парткома секретара, г. Ленинград, Ю. А. Прокофьева — КПСС Московски горкома хьалхарча секретара, Т. Г. Ивановас — РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Председателa заместителa, Е. Е. Соколова — Белоруссе Компарте ЦК хьалхарча секретара, К. Г. Фесенкос — «Артемуголь» яхача производственни объединене «Кочегарка» яхача шахта мастера-взрывника, Донецки область, Я. Я. Вагрис — Латве Компарте ЦК хьалхарча секретара, Б. Н. Ельцина — гIишлони архитектуран дешашта йолча СССР Лакхехьарча Совета Комитета председателa, А. С. Дзасохова — КПСС Къулбаседа - ХIирий обкома хьалхарча секретара, Г. И. Ревенкос — Украина Компарте Киевски обкома хьалхарча секретара, Б. М. Белоусова — СССР оборонни промышленноста министра, В. И. Бровикова — Польша Республикерча СССР чрезвычайнии полномочнии посола, П. К. Лучинске — Молдаве Компарте ЦК хьалхарча секретара, Б. В. Гидаспова — КПСС Ленинградски обкомеи горкомеи хьалхарча секретара, Б. Е. Патона — Украинске ССР Iилмай Академе президент, В. А. Шабанова — Саратовски электроагрегатни производственни объединене воккхагIволча мастера, А. Н. Муталибова — Азербайджана Компарте ЦК хьалхарча секретара, В. М. Платонова — «В. И. Ленина цIерагIа Челябински тракторни завод» яхача производственни объединене парткома секретара, Н. И. Рыжкова — СССР Министрий Совета Председателa, И. И. Мельникова — М. В. Ломоносова цIерагIча Московски паччахьалкхен университета парткома секретара, М. А. Князюка — КПСС Ивановски обкома хьалхарча секретара, А. Г. Ковалева — СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра хьалхарча заместителa, Н. Н. Губенкос — СССР культура министра, В. В. Козленкова — «Прогресс» яхача завода парткома секретара, Куйбышевски область.

Пленума материалаш йизза кепатехай «Правда» газета тIа, хIаьта цар наложенеш массови информаце кхыча средствашца.

Пленуме вIашагIъеллай парте XXVIII съезда йолча КПСС ЦК платформа проект дIахо тоаярaи дувцаш долча дешах Пленума соцам кийчбараи йола редакционни комисси.

6 февралe КПСС ЦК Пленум дIахо болх беш хилар.

* * *

ПАРТЕ XXVIII СЪЕЗДА ЙОЛЧА КПСС ЦК ПЛАТФОРМА ПРОЕКТ ДIАХО ТОАЯРА ЙОЛЧА РЕДАКЦИОННИ КОМИССЕ ЗАСЕДАНЕХ.

5 февралe М. С. Горбачев председатель а волаш редакционни комиссе хьалхара заседани хилар.

1990 шера 6 февралe КПСС ЦК Пленума дIахо ювцаш хилар парте XXVIII съезда йолча КПСС ЦК платформа проекти цу дешах йола КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева доклади.

Пренешка къамаьлаш дир: Е. П. Велихова — СССР Iилмай Академе вице-президента, И. В. Курчатова цIерагIча атомни энерге Института директора, В. И. Воротникова — РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Председателa, Ю. А. Ганьковске — «Нижневартовскнефтегаз» яхача производственни объединене парткома секретара, Тюменски область, В. И. Вяляса — Эстоне Компарте ЦК хьалхарча секретара, Е. К. Лигачева — КПСС ЦК секретара, В. Д. Кадочникова — КПСС Свердловски горкома хьалхарча секретара, В. А. Ивашкос— Украина Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. П. Мясникова — Коршуновски горно-обогатительни комбината экскаватора машиниста, Иркутски область, В. Г. Ануфриева — Казахстана Компарте ЦК шоллагIча секретара, Э. А. Шеварднадзе — СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра, А. А. Беляева — «Советская культура» яхача газета керттерча редактора, В. В. Никитина — СССР Министрий Совета Председателa хьалхарча заместителa, кхачанеи закупкаштеи йолча СССР Министрий Совета паччахьалкхен комиссе председателa, В. А. Вылегжанина — доккхий мовхьаш кхуьа автомобилаш арахецача Камски объединене парткома секретара, Татарски АССР, В. А. Медведева — КПСС ЦК секретара, С. Г. Арутюняна — Армене Компарте ЦК хьалхарча секретара, А. И. Селезнева — КПСС Курски обкома хьалхарча секретара, Н. Н. Слюнькова — КПСС ЦК секретара, С. Д. Ниетуллаевя — Узбекистана Компарте Каракалпакски обкома хьалхарча секретара, С. Н. Федорова — «Микрохирургия глаза» яхача отраслей юкъарча Iилма-технически комплекса генеральни директора, А. Н. Яковлева — КПСС ЦК секретара, Н. Ф. Татарчука — КПСС Калинински обкома хьалхарча секретара, С. С. Шаталина — СССР Iилмай Академе экономика отделене академика-секретара декхараш кхоачашдечо, Г. Г. Гумбаридзе — Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара, В. А. Крючкова — СССР паччахьалкхен кхерамзлен Комитета председателa.

7 февралe КПСС ЦК Пленум дIахо болх беш хилар.

* * *

ПАРТЕ XXVIII СЪЕЗДА ЙОЛЧА КПСС ЦК ПЛАТФОРМА ПРОЕКТ ДIАХО ТОАЯРА ЙОЛЧА РЕДАКЦИОННИ КОМИССЕ ЗАСЕДАНЕХ.

6 февралe М. С. Горбачев председатель а волаш комиссе заседанешка дIахо ювцаш хилар КПСС XXVIII съезда йолча КПСС ЦК платформа проектах Пленуме дакъа лоацараша тела предложенеши замечанеши.

ТIЕХКХОАЧАШЪЯЬЙ БЕТТА ПЛАН

Толаме дIадоладаьд шийтталагIча пятилетка пхелагIа шу медицински инструментий Гудермесски завода коллективо. Цо тIехкхоачашйир январски план. 101 процент арахиййцар продукци, йизза кхоачашйир госпоставка, къахьегама овсарле лакхйир 8,5 процент.

Заводо арахеца изделеш дIаухийт дунен 27 мехка а 200 совгIа городашка вай мехка а.

Дика къахьийгар январь бетта производстве хьалха латтача полировщицаша М. Шаиповас, Д. Магомадовас, кузнецаша М. Маазова, М. Бисултанова, фрезеровщикаша Р. Магомадова, В. Лебединске.

Н. БОРИСОВ,
тха штате воаца корреспондент.

КАРАГIДИЙННАРЕХ КХОАЧАМБИЦ

Ах бIаь шу совгIа ха я «Грознефтеоргсинтез» производственни объединенена чуйоагIача центральни приборремонтни мастерске коллективо болх бу. Цу шерашка цунна карагIдийннача дикача гIулакхий чот яь а варгвац. Объединене ремонтни база а хинна дIаэттай из мастерской. Цун коллективо массаза дикача хьала тIа лоаттаяьй мехкдаьтта чакхдоахачеи химически заводашкара оборудовани. ХIара шера плани тIайнца декхараши тIехкхоачашдеш хьайоагIарех я из. Дикача производственни хьокхамашца чакхдаьккхар мастерске болхлоша дIалаха шу а. Нормативно - цIена продукци арахецара паччахьалкхен план 110,7 проценти товарни продукци арахецара задани 102,9 проценти кхоачашйир цар. Къахьегама овсарле планагIа лаьрхIачул 6,7 процент лакхйир. ТIа-тIа, шоай къахьегама толамаш тоадеш болх баьча цар тIехкхоачашъяьй деррига технико-экономически хьокхамий январь бетта задани а.

Мастерске участкашка юкъе къаьстта дика къахьегарца белгалъяьнна я мастер И. А. Федорова керте латтача электроприборашта ремонт еча участка коллектив. ХIаьта бригадашта юкъе яьржача яхье хьалхареи шоллагIеи моттигаш яьхачарех я Малый Владимир Викторовичи Цыпланов Анатолий Георгиевичи керте латтача бригадай коллективаш.

ХIанз центральни приборремонтни мастерске коллективо кхоачашду 84 тайпара балхаш. Цхьабакъда, кIезига нийслац производствана чIоагIа эшаш моттигаш нийсъяларца уж лакхе дийцараш доацаш, кхы тайпа балхаш цо де дезаш а. Укх тIеххьарча хана мастерске коллективо карадерзаде лаьрхIад керда балхаш. Царех да Р25-1 яхача регулирующи приборашта ремонт елга, уж дIаувттаю котельнешка. Иштта ДИСК-250 яха потенциометрашта ремонт е йолаяьй мастерске болхлоша. ХIанз укх сахьате цаI-шиъ йолчарна мара ремонт йиц цар, дIахо дуккханешта ремонт а еш, дIаболабергба из болх.

Паччахьалкхен план а тIайнца декхараш а толамца кхоачашдарга диллача мастерске болхлой сагота хила безаш хIама дац аьнна хеталу. Цхьаццадола слесарни, кхыдола лоадам боаца балхаш юкъекхувсаш ремонтни балхаш доагIача боарамагIа дIадахийтац мастерске. Коллективана аьттув боаца уж гIулакхаш нийслу ши бахьан долаш. Цкъа-дале цунна поставкаш еча предприятеша шоаш хозрасчетага яьннай яхаш, финансови гIулакхаш хала да яхаш, цунга ремонт е хьатела прибораш дикка кIезигъяьй, мастерске коллективо деш хинна балхаш шоаш а деш. ШозлагI-дале, шерагара шерга кIезигагIа хулаш латт мастерскена хьатела запасни оатхалаш. Къаьстта хала леха езаш хул радиодеталеш, радиокомплекташ.

Цул совгIа, дукха ха йоаццаш мастерске коллективо беча балхага хьожаш хиннача стандартизацеи метрологеи Нохч - ГIалгIай центра комиссе белгалдаьккхар тIехдика оборудовани—аналитически таразаш, геракаш, свегофильтраш ца хилар. Бухсоццаш лакхе белгалдаьха кхоачамбоацараш цIенхаштта Iаткъ йоагIача хьисапе мастерскена материальни Iалашо яра, долче, цун болх лерттIа дIабодац.

Кхы кIезигагIа лоархIам болаш дац мастерской коллектива балха тIа Iаткъаш дола цхьаькха кхоачамбоацар а. Прибораш дIа-хьа кхахьара чIоагIа эшаш йола специализированни транспорт яц мастерске болхлошка. Цунца дувзаденна цар каст-каста гIар хул автотранспортни контора кулгалхошца. ХIаьта а дикагIча оагIорахьа хувцаденна хIама дац хIанзалца хьа.

Центральни приборремонтни мастерске коллектив шийна тIабилла моллагIбола болх кхоачашбулургболчарех я. Цхьабакъда, лакхе белгалдаьхача кхоачамбоацараша лерттIа дIабахийтац цун болх. Ший ханнахьа а дика а контрольно - измерительни приборашта ремонт ца йича, боагIача боарамагIа дIабахайиш яц мастерске коллективо гIулакх деча предприяте коллектива болх. Долче, уж кхоачамбоацараш цIендаь дIадахарга цIенхаштта хьажа декхарийла ба «Грознефтеоргсинтез». производственни объединене кулгалхой.

З. АЮБОВ.

Яхьа дневник

ЛаьрхIар кхоачашду

Соахка чIоаггIа критика а еш яздаьдар оаха Сунженски района XIX партсъезда цIерагIча колхоза хьайбай боахаме эттача хьалах. Да а дар укхаза из дара шортта бахьанаш. ТIехьаюсаш яр еррига шурий-товарни фермаш, тоъаш дацар, доакъар, нах балхара дIабувлар, кхыметтел специалисташ а шоай балхах дог ийккха бар. Цох хьахиннар: шийтталагIча пятилетка диълагIча шера планашка диллача доккха декхар тIадисар колхоза.

Шоашта яь критика цу боахама кулгалхоша, специалисташа, хьайбаш леладераша нийса кхетаяьлга хьахьокхаш да карарча шера январь беттара хьокхамаш. ХIара дийнахьа юкъера лаьрхIача бархI-итт тонн шура йохк колхозхоша паччахьалкхенга. Цул совгIа, тIа-тIа алсамдсалаш а латт фермаша хьалур.

Цхьа масал доаладе лов сона. Соахка 18-ча январе колхозо паччахьалкхенга ехка шура 6382 килограмм яр, хIаьта укх шера из санна долча дийнахьа дIаеннар 9106 килограмм хилар. Цул совгIа, белгалдаккха деза еррига из продукци 3,7 процент хьоанал йолаш хинналга. ДIадахача шера январа хьалхарча кхаь кIирагIа колхозо ехкаяр 111,3 тонн шура. Карарча шера из хьокхам 37,5 тонн лакхагIа бар.

Ала йиш яц, колхоза хьайбай боахаме деррига а махетта дика да, аьнна. Цхьаццанахьа хIанз а хоалуш да къаьна лазараш. Дале а, тIехьабусачара хьалбаьннаб укхазарча фермай болхлой, майрагIа хьеж уж кхсаненга.

Деша дай бац

Кхыча бесса сурт да Сунженски района В. И. Ленина цIерагIча колхоза хьайбай фермашка. Соахка каст-каста эггара дIайхагIдолча дешашца белгалбоахар цар коллективай болх. Мадарра аьлча, дика чакхдаьккхадар укхазарча хьайбаш леладераша пятилетка диълагIа шу.

ХIанз гIулакхаш юхадала доладеннад. Масала, 1989 шера 18-ча январе колхозаша ехкаяр 3237 килограмм шура, укх шера цу дийнахьа дIачуеннар 2501 килограмм мара хиланзар, вешта аьлча 736 килограмм кIезигагIа...

Юкъера лаьрхIача хIара Iаттагара дийнахьа йиъ-йиъ килограмм шура мара яккхац укхаза. Соахка укх хана хиначунца нийсйича 14,4 тонн эшаенна паччахьалкхенга ехка шура.

Редакцегара: Шоана гучча бесса, тIехьабусаш хиннараш хьалбаьннаб, хIаьта соахка толамаш даьхараш юхабоалаш боагIа. Из хургдацар «бехктокхам» яхача деша маIан укхаза тайп-тайпара кхета ца доре.

ГIишлон бригадаш: проблемаши де дезараши

Дехкеваланзар...

Со гIишлояхо ва. 1982 шера аз чакхъяьккхар Грознески мехкдаьтта института граждански гIишлош яра факультет. Дешара заведенесеннача направленех со хьожавир РСУ-2 мастералла балха. Укхаза аз къахьийгар диъ шера. Цкъарчоа, сона дулургдоацаш хIама дац-кх, аьнна хеташ хьинаре дIаволавелар со. Цхьабакъда, дукха ха ялалехьа балха дог ийкккхар. Халонаш, проблемаш тIа-тIа тIаеттаялар мара тIераялацар. Объекташка дукха кхоачамбоацараш дар: данм тоъацар гIишлон материалаш, механизмаш, алапеш лоха хиларах дикагIбола специалисташ дIаухар. ХIаьта хьакимаш из ца зувш санна лелар. Инстеяьннайоаццашехьа, объекташ эксплуатаце дIателаш моттигаш а нийслора. Из дIахо ла нагензар сона. Цу тIа са дезал хьахилар. Уж кхаба аз доаккхаш дола алапи кхоачам болаш дацар, яцар чуIе фусам. Квартира хана-жерахьа хургъя аьнна догдоахилга а дацар. Цудухьа, аз а хержар тIеххьарча ткъаьх шера дуккхача вайнаха дIадоладаь хIама: со, оалаш махиллара, деррига дита а дита «договорагIа» мехка кхыча области балха вахар. Иштта 1986 шера духхьашха со нийсвелар Волгоградски области Октябрьски района «Василевка» яхача колхозе. Укхаза, моттигерча боахамца договор а оттадаь, оаха хьалъе йолайир тайп-тайпара объекташ: зернохранилищаш, хьайбай помещенеш, соцкультбыта объекташ. Къайла санна кхуьаргда из, хьалха цIагIа волаш хиннарашеи укхазари балха хьалаш беье дар. НийсагIа аьлча, шоайла цхьанна а оагIорахьара вIашканийсде йиш йолаш дацар. Масала, моттигерча кулгалхоша юкъерча сметни маьхах 40 процент хиллал ахча тхона хьателар, ханнахьеи дикеи объект эксплуатаце дIаелча. Тха бригада ханнахьа Iалашйора мел эшача гIишлон материалашца, лерттIа вIаштIехьдаьха леладора тха къахьегама а быта а хьалаш. Кхьметтел, тхо кхачанца Iалашдара гIулалакха а йоакхо йора. Лоацца аьлча, договора тIа оаха белгал мел яьха условеш йизза кхоачашйора оаха къахьийгача колхоза кулгалхоша. Эггара хьалха, цхьан сезонах 6 эзар сом ахча даькккхар аз. ТIаккха тIадоагIача шера а, оаша кхетадаь хургда, юхавахар со цига. Иштта, карара шу тIанхаччалца Волгоградски области балхаш де ихар со, бIаьсти хьа мел йоалл. ХIаьта, хIара шера 6—7 эзар сом ахча ца доаккхаш цIаккха а цIенгахьа а вийрзанзар.

Амма, из беррига а аьттув бита а бита карарча, 1990 шера, со сай цIагIа Iийра. ХIана? Эггара хьалха, сога уйла яйтар дукха ха йоаццаш КПСС Нохч - ГIалгIай обкомо даьча кхайкарало, аз дакъа лаьцар республика партийни, советски, гIишлон организацей бехктокхамеча кулгалхоша мехка кхыча областашка хIара шера дIаухача гIишлон отрядашца даьча вIашагIкхетаре. Укхаза аз кхетадир гIишлош хьалъяра РСФСР-а чуйоагIача краяшта, областашта, республикашта хьалхашка мел тIехьайнсай вай Нохч-ГIалгIайче. Iалаьмате чоалхане хьал эттад социальни объекташ хьалъяра даькъе тоъаш яц чуIе фусамаш; больницаш, поликлиникаш, школаш, салаIара моттигаш. Цу хьакъехьа вай республике латташ дола сурт мадарра дайзача дог тохадалар са. ХIаьта геттара а новкъа хилар, цун керттера бахьан болх хьабе нах ца таарах латтилга хайча. Цудухьа, аз чIоагIо йир карарча шера денз сай цIагIа саца, республика чIоаггIа эшаш йола гIишлош хьалъеча дакъа лаца. Школаш, берий яслеш тоъаш ца хилар Iаткъ са сай дезала а. ЙоккхагIйола йиIиг, Марет, укх шера деша яхай тха. Из ухача школе, моттигаш ца тоъарах, шин сменагIа деш. ХIаьта берий бешамашка, яслешка моттигаш яц, аьле цхьаннахьа а дIаэцац вож ши йиIиг. Долче, сесаг балха араяла йиш йоацаш цIагIа ягIа.

Из цаI хинна а Iац со укх шера цIагIа сацара бахьан. Лакхе аз белгал мадаккхара; са кхоъ бер да, ЙоккхагIйола Марет школе деша яхай. ХIаьта нана санна, хIара дийнахьа берашта юхе да а эш. ХIана аьлча, бер хьаста а човхаде дезаш а моттигаш нийслу. Цхьадар наьна дикагIа карагIдоал, хIаьта вождар духхьала даьна мара вIаштIехь ца доалаш хул. Аз дувцараш — вахаре чоалхане доаца бакъдараш. Хетаргахьа, уж ца довзаш хургбац бIаьсти ма яллинге а чемоданаш бе йохкаш бола дай. Кхоъ, диъ, пхиъ. а дукхагIа бераш дола дезал Iоккхайсе «дIаьха» сом даккхар дукхахIара шера республикал арахьа къахьега дIаух дукха нах. ТIаккха шоай лоIаме дитача бераша хьаIомаду во мелдар: школе дешар юкъагIдоах, гIаьленашеи наркотикашеи оза Iомалу, корта бохабу малараш мел. Юххера пунах цхьа во дар хьахул. Цу тайпара масалаш моллагIча а юрта корадоагIаргда, аьнна хет сона. Шортта ахча а даьккха шоай берашта дика дар де а гIерташ, шоашта а ца ховш, зе ду дасеи-панасеи. ХIана аьлча, зIамита долча денз кхетам бала беза бера. Кхоана ха хург ма йий, яхар цу гIулакха доагIаш дац.

Е хьаэцаргья вай, цхьаькха цхьа оагIув а. Уж дукха ахчаш атта доахаш дац. Дийнахьа дийтта - ялхайтта сахьата къа а хьегаш, хала доахаш да. Цо толхаю сага могашал. ТIаккха мел моттигаш нийслу арахьа вIалла дагадоаца хатар хулаш. Масал доаладе гаьна ваха везац. Дукха ха йоаццаш ва а вийна цIадера са шучан дакъа. Бераш да воацаш дисар...

Цу дерригне уйла яйтар сога. Аз чIоагIо йир, мел дукха ахча доаккхар, аьнна кхы республикал арахьа балха ца ваха, сай берашцара кхы ца къаста. ХIаьта доккхий ахчаш цIагIа а нийде таро я, Iа хIама хьадой. Парте обкома инициативагIа, укх шера денз аккордно-премиальни хьисапе алапи а телаш нах балха дIанйбу республика гIишлон организацеша. Со сай бригадаца (цунна 12 саг чувоагIа) балха эттар «Грозгражданстрой» треста чуйоагIача РСУ-5. Цунца оаха договор оттадаьд, город Грозне уллача № 6 йолча школа-интерната капитальни ремонт е а базови столовена реконструкци е а. Сметни стоимостага хьежача, деррига а 1990 шера 1-гIа сентябрь хьатIаотташ кхоачащде деза балхаш 250 эзар сомага кхаччалца да. Царех 30 процент тхона алапена лаьрхIа хьалу. Вешта аьлча, ворхI бетта цхьаццане ворхI-ворхI бIаь тум ахча доаккхаргда. ХIанзалца хьа хIайна дагадохаргдар вай цIагIа иззал ахча даккха йиш я, аьнна. ФуннагIа-моллагIа дале а, из тахан бакъ а хинна дIаэттад.

Дика тIайнцар тхо «Грозгражданстрой» треста кулгалхоша. Школа - интернате чуIе моттиг хьакъоастайир, бригада бIайха кхача баа таро луш столови я. Ханнахьеи дикеи Iалашду тхо гIишлон материалашца. Из массане а корт ма бий. Йолаш я тхона эшаш йола механизмаш. Цудухьа со а, са новкъостий а дехкебаьннабац цIагIа совцарах.

ХIанз, хIара шера санна, кхыча областашкеи краяшкеи договорагIа балхаш де бахара кийчлуш дукха нах хургба. Царга цхьа дехар дар са: чемодан бе йоллалехьа цIаькха а уйла ел аз укх письмо тIа дийцачунна.

Р. БАРЗИЕВ,
«Грозгражданстрой» треста РСУ-5 гIишлон бригада бригадир.

Редакцегара:
Хьамсара гIишлонхой! Нагахьа санна гIишлон организацешца договораш еча хана йолаш йола положенеш телхаеш, цхьацца бахьанаш а доахаш болх тIехьатетташ, договорегIа лаьрхIача тайпара гIишлон материалашца, транспортаца, кхыйолча техникаца кулгалхой бехкагIа шоаш Iалаш ца деш моттигаш нийслой, оаха дех шуга цу сахьате тхога хоам бар. Тха телефонаш: 22-45-57, 22-84-68, 22-75-81.

Партийни вахар: перестройка наькъагIа

Денал дола бIухой эш

Вай вахара ерригача оагIошка дIакхоачаш латт перестройка. ТIехь-тIехьагIа шерагIа яржаш латт демократизаце процессаш. Цхьабакъда, наха лов хьдла эргалонаш сихагIа хилар, шоай вахар ма хулла тоадалар. Кхетадеш ма хиллара, шеддар овлангара денз цу сахьате хувца а лургдац, тоа а лургдац. Долче, из дерригa Iаткъ цхьаболча наьха хьинара, массе хIамах дог лазаш уж хилийтара. Ховргда-кх перестройках фу хул яха уйла цар дегашка чуйоссаю.

Вайна ма хой, тахана проблема селхан гуча ца яьннилга. ЦаI шоллагIчуна IотIакхеташ, итташ шерашка хьаIайнай уж. Вайна мел чIоагIа из ловшдале а, уж цхьатарра шеяр къоастае гIортарах хIама хургдац. Бухсоццача кхаьчача, толам баккхар тийша да хIара советски саго, дерригача халкъо тIагIертта къахьегарах, цаь сабарах, мехка хIанз этта чоалхане хьал кхетаде хьаькъал дIакхачарах.

Цу хьалашка цIаккха ца хиннача тайпара лакхлу коммунистий, ерригача парте лоархIам. Цудухьа хьалхарча мугIарашка латта, эггара доккхагIдола дукъ шоашта дIатIаэца дезараш коммунисташ ба. ХIанз, ше дIайолаяьча перестройкана халагIдола денош тIаэттача хана, вайна халахете а, лохлуш латт парте сий. Цудухьа цхьаккха дича гештде йиш яц партена гIо дара, цо дIадоладаь вай мехка а дуненна а эша революционни гIулакх доагIтIача бесса чакхдоаккхача юстара латтарех. Аз-м кхы а чIоагIагIа аргда: из-м бизза тийшаболх ма бий. ХIаьта хIанз цхьй тайпара мода хулаш латт хьакима эгIазвахача, алапи ма хетта доккха ца хилча е кхыдола бахьан нийсделча... партийни билеташ Iодехкалгах. ГIалгIашa оал: «Божа уст лургбоацачо — беттача Iаттах ваькхав». Цунна тара дeций леладер? Хьажал шо, массе хIаманна бехке яр парти я. цун сий лохденнад партийцашта юкъе кхааш ийдераш карьеристаш нийсбаларах, партийни кулгалхоша цайоагIаш шоашта совленаш лелаярах.

Беррига бехк парте ца хиларах, кхааш ийдер а карьерист а парти ца хиларах, уж ийрча гIулакхаш леладераш цунна чубоагIарех цхьабола нах мара ца хиларах дIа мишта кхетабергба цу тайпара уйла чуессараш? Ший сий доадераш, ший Устав а Программа а телхаераш цхьаккха къахетам ца беш ший мугIарашта юкъера аракхувсар, уж цIенхаштта бехктокхаме озар парти ше ма йий.

Долче, хIанз цунна низкъало ханаш тIаэттача хана, партегахьа букъ а ца берзабеш, партеца хила хьакъ доацача нахах из Iоцlенъяра, партех аьлдиташ ца дувцаш (фуннагIа яхе а, боккъонца бола коммунисташ дукха а дукхагIа ба), цун оагIув хьаллаца беза дог-уйла цIена мел йолчар. Даьхенах дог лазаш мел болчар. Керттерча даькъе тахан эшаш дар из да.

Дикая тIа вон тIа нийсвелча, трамвай тIа а автобуса чу а наха дувцаш хоз: пхи шу дала доалл перестройка дIайоалаяь, бакъда, дикагIча оагIорахьа хувцалуш хIама дац — тикаш яьсса я, квартираш тоъаш яц, зуламаш дукхагIа ду. Аз кхетаду цу наха дагалаттар: кхоана-ломма е укх гарггарча шерашка а ца бахаш, тахан дика а шоашта мел эшар долаш а баха лов наха. Цудухьа царех бехк боаккхилга а дац. Из иштта дале а, уйла хIана йиц: вайбар санна болча Iалаьмате боккхача мехка дийъпхи шера вIаштIехьдаргдийхьогI ахка йодаш латта экономика кIалхаръяккха, сталински коллективизаце бохабаь юрта боахам меттаоттабе, къамашта юкъе лелхача довний хир хоададе, итташ шерашка дикагIдар дуаеш - мелаеш кхаьба доал дара командно - административни система эшае, дIа мел хьежача телха латта гIулакхаш цхьан кога тIа даха? Из тиша тIехьле вайна йинтараш ба духхьал шоайдар, шоашта тIехьа тIоараш деттарий хьашташ мара дага ца даьхка чиновникаш. Хьоарал чулийлхача дахкашкара хьал дар царга шоай хана.

Тахан, перестройка, демократизаце, гласноста процессаш дIахояхьара а уж кIоаргъяра а боккха кхерам тIаэттача хана, партена могаш дола новкъостал ца дар коммуниста доккха эхь долаш хIама да. Тхьовра, парте мугIарашка хиларах цхьацца совленаш кхоачача хана, из де кийча ма варий хIаравар.

Заявлени а язъяь, партбилет Iодиллар атта хIама дац. Из да ший хиннача новкъостех хадар, хьалха хинна дог-уйла хувцар, эсалаш дIагойтар. Из шеддар тIакхаьчача фуд - хьогI юхедусар? Тха объединене а хиннай цу тайпара моттигаш. Масала, Коммунистически партена юкъера дIабаьнаб Е. Гавриловаи А. Слесаревн. Мишта дир цар из? Дукхa ха яьккхар партийни организацецара бувзамаш хоададаь. А. Слесарева парте Старопромысловски райкомага ше тIавеце а, КПСС мугIарашка хилара дош къоастаде, аьнна, заявлени а язъяь партбилет дIачуделар, хIаьта Е. Гаврилова партучетера дIа ца йоалаш кхычахьа дIаяхар...

Цхьаболча коммунисташа дувцаш хов сона, парте хилар хIанз пайда хьатIабоагIаш хIама дац, яхаш. Из уйла хувцарга догдоахаш цар цIераш яха лац сона тахан. Аз сай низ дIакхоачар дир цар дувцар нийса ца хиларах уж дIакхетабе гIерташ.

Ираза, уж тайпа нах наггахьа мара нийслац. ХIаьта тха цехера дукхагIбараш бизза коммунисташ ба, балха тIа а общественни вахаре а шоашкара масал гойт цар. Царех ба коммунисташ М. Ибрагимов. Л. Белая, цеха партийни бюро секретарь А. Касумова. Коллективе чIоагIа сий ду парте ветерана Д. Хаутиева. ХIанз пенсе вале а, перестройка охло ва, партех йолча дискуссешка хьинаре дакъа лоац цо. Исторически Iилмай кандидат вола Д. Хаутиев моллагIча хаттара дала жоп долаш ва.

Наха юкъе хилар, царна дагадар фуд хар, къайла хIама ца хьош къамаьл гучахьа дувцар тахан, парте XXVIII съезда кийчо еш латтача хана, къаьстта лоархIаме да. Парте чурча вахара демократизаци ярах, хIара коммуниста бехктокхам лакхбарах тийша да перестроечни процессаша толам баккхар, парте сий айдар.

В. ТАНГИЕВ,
«Терек» яхача объединене фанеровально - заготовительни цеха оператор, 1989 шера денз КПСС член.

Депутаталла кандидатех

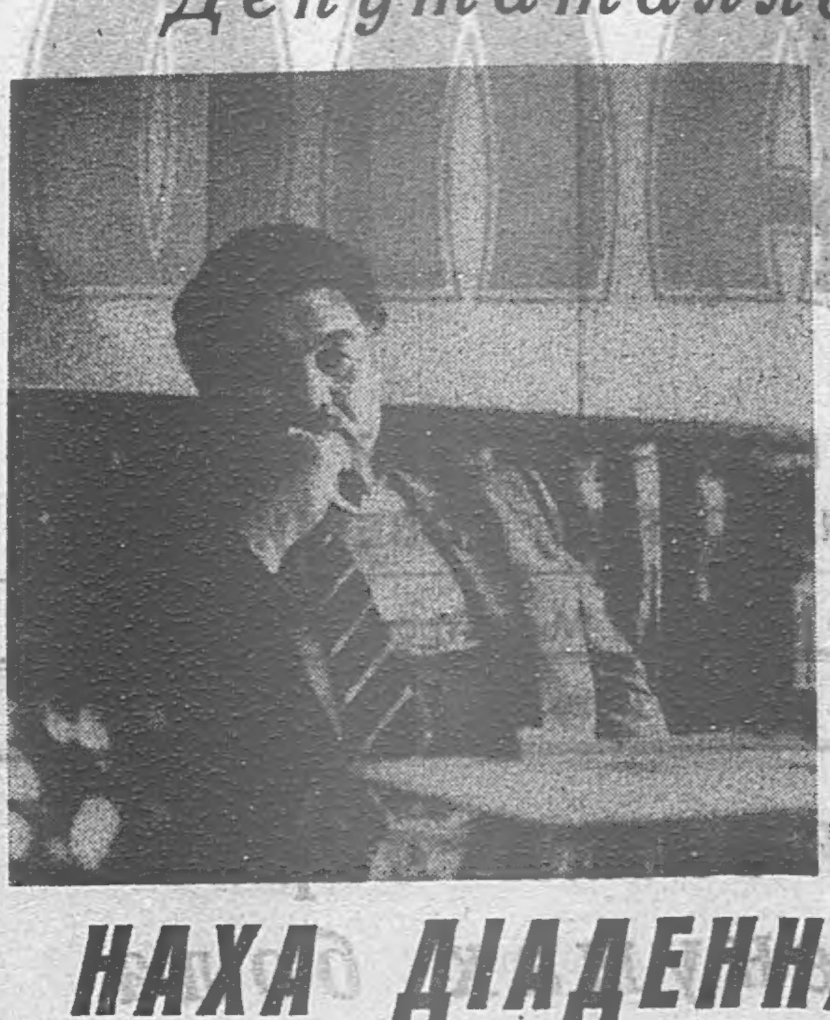

НАХА ДIАДЕННА ДОГ

Со журналистике керда саг вац. Аз цу халача профессегIа болх бу 20 шу совгIа ха я. Сона хIанзза мара хайнадац сайна геттара дика вовзача сагах язде мел хала да. Из вовз сона къонахчал, денал долаш, гIулакхаца хиларца, наха дикадар де ловш хиларах тарра, цудухьа лархIа а лоархI.

Са безам ба Нохч-ГIалгIай АССР халкъа депутаталла харжа кандидат оттаваьча «Силуэт» яхача производственни объединене генеральни директорах Дошукаев Мувса Хусайновичах дувца.

Цун 46 шу да. Царех хIара шу вахаро. цунна хьалхашка денад хала а долаш, шийна хинна лазар а сталинщинаси застойни шерашен тIаоттабаь бала а такха безаш.

Цхьа шу а даьннадацар цун «спецпереселенец» ва аьнна дIаязвеча хана. Дукха бола нохчий а санна, ДошукаевгIар дезал эшалона тIара Iобоассабир Къулбаседа Казахстане цхьан полустанноне.

Са а 5 шу мара дацар из бала такха болабеча хана. ВIалла дицлац сона уж къиза шераш: шелал, моцал, къел, лазараш — массагIа дар уж. Из дерригa а тIа па отташ висанзар зIамига Мувса хIаьта а. КIалдисача дегIах атта малати лазар. Диъ шу долча хана унзара лазар кхийттар цох — полиомиелит. Когаш дIалаьцар. Из цох летар цIаккха къастаргдоацаш.

Йоккха гIайгIа яр кIаьнкага бургацах а кхычох а ший ханнарча берашца ловза йиш йоацаш. Тамаше духьалъэттар из шийна кхийттача лазара. Из цун лоIам чIоагIа хиларах дари а е иштта кхетам баларах дари а хац.

Геттара хала дар, цкъаза валла йиш йоацаш а дар цу хана школе ваха, цигара чува. Наха дагадоагIа цу хана Мувсас мишта тIатеIIа дийшад, учебникаш тIара валацар. Ший ханнара долча берел тIехьа ца вусаш, классера классе вийннав из. Нийсархоел дикагIа школе а ихав.

16 шу даьннача хана кхы цхьакха духьале тIаотт цунна. ДошукаевгIар дезал дукха бераш долаш ба. ХIаьта царна юкъе боккхагIбарех ва Мувса а. ГIулакх болх бе безаш а даьнен наннен новкъостал де дезаш а отт.

ДошукаевгIар дезал Нохч-ГIалгIайчене цIабаьхкача, Мувса закройщик волаш балха вода. Цул тIехьагIа барзкъащ — хIамаш тегача ателье заведующи хул цох, тIакхха Урус-Мартана райбыткомбината — кулгалхо. Из болх бешше лакхерча дешара заведене экономически факультет йистейоаккх Дашукаев Мувсас.

ТIехьагIа республика кулгалхошта цун кулгалдара дика гIулакхаш дайзачул тIехьа, из «Силуэт» яхача производственни объединене генеральни директоралла оттаву. ТIаккха цо еха лаьтта моттигерча промышленноста дукха эзараш болча нахах латта коллектив хьаметтаоттайир: ХIара бутт, хIара шу массаза доал коллектива гIулакхаш тоалора. Хьаьрча хинна паччахьалкхен декхар дIатокх. Дошукаева шеръю объединене производство.

«Силуэт» объединене Грознерча керттерча предприятел совгIа республика ерригача районашка я 23 филиал. Царех хIараяр йиллай Дошукаева кулгал а деш. Филиалаш йоахкаш капитальни гIишлош хьалъяьяц, пайда ца беш йолча помещенешка, уж тоа а еш яьхкай. Цунца ши хIама кхоачащдора: производство шер а йора, юрта бахача наха бе болх а хулийтар. ДIа-уйла ел Грознерча керттерча предприяте коллективана юкъе 200 саг мара воацача, Наьсарен, Ачхой - Мартана, Урус - Мартана, Шаьла, Ножай - Юрта, Грозненски районашкарча филиалашка болх беш 2300 саг ва.

Со а хиннав массехк шу хьалха «Силуэт» яхача объединене болх беш. Со массаза а цецвоаккхаш яр директора балха стиль яр. Цун балха ди гIулакхех дизa хулар, цун теркаме доацаш дисацар зIамига а доккха а цхьаккха хIама.

«Силуэт» объединене болх берех дукха а дукхагIбараш кхалнах ба. ХIаьта эгIазбахара тIера махули, сох бехк мабоаккхалба цар из аларах. Из иштта дале а, цхьанна а кхалсаго цох во дош оалаш хезадац сона.

Эзараш нах юкъе болча коллектива кулгалхо ше хиларах тарра доагIар хьадехаш а ший де дезар дизза кхоачашдеш а ва Дошукаев Мувса. «Силуэт» объединене моллагIча а болхлочунга оаш хаьттача, цо дика вуццаргва шоана ший директор. Се цу объединене болх беш волча хана хинна цхьа хIама дагадоагIа сона. Кадрай отдела хьалхашка гулбеннабар наькхах доахкa бераш дола кхалнах (дукха бераш долча дезалашта кхы а ахча далара дош дар мотт сона къоастадеш). Дошукаева кадрай хьакъехьара заместитель сонта уйла йола, цкъаза гIожа а хулаш, нахаца безам боаца, къаьстта мугIарегIбарашца саг вар. Цун цIи йоаккхаргъяц вай. Цо йоахар гулбеннача нахага тахан кадрай отдел кхыбола болх бе безаш я, из дош дувца мукъа а яц, кхыча дийнахьа юхадувла.

Цига еш йола гIар а хеза, Дошукаев цхьоалагIча этажа тIа IокIалваьлар. Хиннар фуд а дайза, цо аьлар районашкара баьхкача наьха дешага хьажа кхыдола гIулакхаш а дите. ХIаьта кадрай отдела заведующи ше волча чухьийлар. Хьагулйир профком (нахаца гIожа хилар бахьан долаш хьалхагIа а цунна таIазар даьдар цо), из балхара дIаяккхара дош оттадир. Профкомо дош а дийца, мукъабелар директора из балхара дIаяккха. Из наха ца езаш хинна саг коллективера дIаяхийтар.

Ше дукха бала текха саг, сага бала тIаэттача цох къахеташ хул. Цудухьа хила а мег Дошукаев сага эшача накъавала гIерташ, цох дог лазац хилар.

Сай къамаьл чакхдоалаш цун программах массехк дош аргда аз. Нагахьа санна харжархоша Нохч-ГIалгIай АССР халкъа депутаталла харжа шийга мандат кхоаче, ше де лерхIар белгалдаьккхад Дошукаева. Цу программа тIа эггара хьалхарча аргIана де лерхIаш латт коллективера нах кхачан продукташца Iалашбелга, промышленни йоккхийча предприятей чотагIа юрта боахама материально - технически база тоаелга, гIона дола фермерски боахамаш шерделга.

Дошукаева боккха теркам тIабохийт ший программа тIа экологически хьал тоадара, Iалама, сага унахцIенонна зе деш йола производственни моттигаш кIезигъе лерхI, уж городал ара а йоахаргйолаш.

Мехкдаьттаи газеи республика я вай яр, нагахьа санна иштта ала мегаргдоле. ХIаьта газ факелашка зехьа йоагаш я, юрта бахача наха иштта а нийлхьенна хьу тедаш кхатила дахча доаккх. Цу деша а уйла ещ ва Дошукаев.

Дукха хIама де лерхI цо унахцIено лораяра даькъе, из а промышленни предприятей чотагIа. Программа тIа дувц образоване, культура гIулакхаш тоаде дезаш, дукха бераш долча дезалашта, препрአяте дукххача шерашка болх беш хиннача пенсионерашта гIо - новкъостал де дезаш хиларах. Кхы а да программа тIа, уж дерригаш а дувцалургдац. ХIаьта царех цхьадарах-м хIанзле а кхоачашдеш да цо кулгалдеча коллективе.

А. САДУЛАЕВ,
тха спец. корреспондент.

МалагIаш да декхараш

№ 1 йолча ремонтни гIишлош еча управлене коллективо шоай кулгалхо Исаев Абабукара Хьусейн Нохч-ГIалгIай АССР халкъа депутаталла кандидат оттаваьв.

Тха корреспондента вIашагIкхетар хилар Хьусейнаца.

— Хьусейн, лоацца дувцал сона хьайх лаьце.

— БархI класс йистеьккхачул тIехьагIа № 29 йола Аргунски СПТУ тIехдика яьккхар аз. Цига езаялар сона гIишлонхой говзал. Цу тIа гIолла со дешавахар Харьковски инженерно - гIишлошъяра институте, 1983 шера цIе диплом а луш, из йистеяьккхар аз. Цул тIехьагIа сай къахьегама никъ аз дIаболабир мугIарера гIишлонхо а волаш. ХIана аьлча, са дего йоахар — дика инженер хила безам бале, къоалама меттел бел бе йоллалахь. Бакълувш хиннадар са дог. Цхьанна Iаьржача балхах, инженери балхах, кулгалхо хила а кхераш вац со. Сона дика довз балха боахкача наьха хьашташ, цар халонех а тIехдика кхет со, хIана аьлча из дерригa а айса Iайшандаь.

— НГIАССР халкъа депутаталла хье хорже, хьай керттера декхараш малагIаш да, аьнна хет хьона?

— Ше-ший ханага хьежжа революционни перестройка диалектика тайп-тайпара я, эттача хьалага хьежжа ба наьха теркам а. Цудухьа, аз кхетадечогIа застойни шерашка вIашагIъелла хинна структура овлангара хувца еза. Уж экономически политически реформаш я, къамашта юкъе леладеча гIулакхий платформа чакхйоккхилга, перестройка дIайолаяьча парте болх кердабоаккхилга, лоацца аьлча, вай вахара ерригa сфераш эргайохилга да.

ТIехьа тетта йиш йоапарех я кхачанн фусамийн проблемаш. Вай общество дегIайоалаяра уж дешаш керттера да.

— Сталински сеца лаьттачен ханашка йохаяь хинна социальни нийсхо меттаоттаяра фу де лаьрхIа ва хьо?

— Цу шерашка социальни нийсхо ца хилар бахьан долаш доккха зе даьннад советски наха. Дукхха нах хIалак а хиннаб. Цу хьакъехьа хьаде дезар да: Къахьегама коллективай балха юкъейоалае еза прогрессивни экономически формаши методаши, цо таро лургья массаволча къахьегамхочунна алапи тIатоха. Болхлочо хьаэцаш дола ахча араяхецаш йолча продукце дукхалгеи, дикалгеи хьежжа хила деза. Цул совгIа, доал деш йола аппарат кIезиг а яь, цига хьасовдаьнна ахча болхлой алапена тIатоха деза, хIаьта хьурмат де деза материалийи электроэнергей. ЧIоаггIа лоархIаме да нах кхачан продукташца Iалашбар. Дукххача шерашка леладе лаьтта ахархочунна дIадалар, безам барашта сомий баьцадаараши леладе лаьтта дIадалар, предприятешеи организацешеи подсобни боахамаш леладар.

Со дог тийша ва Нохч-ГIалгIайчен мел йола колхози совхози рентабельни хила йиш хиларах.

Се депутаталла хорже цу гIулакхий терко е лаьрхIа ва со, хIаьта совъаьнна продукци мара республикера ара ца яккхийтарах дола дош а дувцаргда аз.

Социальни нийсхо я ала йиш яц наха чубаха фусамаш йоацаш хилча. Цулухьа кира латтача дешаех лархIа езаш я «Фусамаш-2000» яха программа.

Ший доалахьа цIенош хьалдечоа новкъостал де деза. Сога хьттача, нравственни хьакъехьа хьацйцача а из чIоагIа лоархIаме гIулакх да. Вай бераш цхьаккха тайпара Iаьржа болх бе, лаьттанца безам боацаш да. Iалама хам бе, боаггIача боарамагIа цунах пайда эпа ховш яц тIехьа тIайоагIа тIехье. Царна цу тайпара хьехам бала декхарийла вай да.

Iалам бIехдеш йола заводаш, предприятеш, организацеш городера тахан араяха еза ала йиш яц. Цхьабакъда, санитарни режим телхаечарна доаггIаш дола таIазар дайта декхарийла ба халкъа депутаташ. Цул совгIа, шеpра гласность а хила еза цу гIулакха.

Ширача замалахьа Гиппократа аьнна дешаш да: «Вай кхачах молха хила еза, хIаьта вай молха вай кхача хила беза». Тахан иштта дац гIулакх: «Вай кхачах дохьаж доал...» Цудухьа са къовсам лира хургба из дохьаж деттачарца.

— Хьусейн, республикера унахцIенои учреждениеш вочa хьале я. Молхаш кхоачам боллаш яц, мебель, жетта поартал во я. Цу хьакъехьа фу де лерхI Iа?

— Городской бюджетерен предприятей фондашкарен финансировани ярца — медицински учреждений материально - технически база чIоагIъе.

РСУ - 1 коллективо лаьрхIад № 1 йолча берий ЦIенней Сийлахьа боккхача Даймехка тIема ветераний госпиталаи шефски гIо де.

Т. МАЛЬСАГОВА.

Са программа — харжархой наказаш

Вай республике дика вовзаш ва къахьегамен тIемен ветераний Нохч - ГIалгIай республиканскн Совета председатель Филькин Василий Иванович. Цо дукхача шерашка комсомола обкома хьалхара секретарь, КПСС Грозненски горкома, обкома секретарь, Грозненски мехкдаьтта института хьехархо волаш болх баьб. Сийлахь-боккхача Даймехка тIем тIа дакъа лаьцад. ХIанз из ховш ма хиллара, № 16 йолча Студенчески хоржамий округе гIолла Нохч - ГIалгIай АССР халкъа депутаталла кандидат оттаваьв. Укх деношка тха корреспондента къамаьл хилар цунца.

— Василий Иванович, малагIа башхало я хIанзарчеп хьалха хинначех хоржамашта юкъе?

Башхалонаш дукха я. Масала, хьалха депутаталла кандидат, горкоме а обкоме а белгал а ваьккхе, кандидат оттавара лаьрхIа собрани чакхйоаккхар. ХIаьта депутаталла кандидата хоржамаш тIакхачалца, цхьаналла - шиннахьа предприяте а вахе цига ший харжархой ба яхача нахаца вIашагIкхетар. Цул тIехьагIа парна кхы бIаргагапар из. Вешта аьлча, из ший харжархошта хьалхашка бехктокхаме вацар. Иштта дукха моттигаш нийслора заочно центрера кулгалхой. бехктокхаме болхлой депутаталла хержаш. Цхьаьккха цхьа башхало, хIанзалца республике кхычахьара хьахьожаваь керда балха венача кулгалхочох, аргIанарча сессе депутат вора. Из сона хетачох нийса практика яц. Вешта аьлча, цIендаь юкъера дIадаккха деза из гIулакх. ХIанз альтернативни кIийлен тIа наха шоашта везар, шоай лоIам бизза кхоачашбергбар хорж. Иштта хержача депутаташа дика кхетаду харжархой наказаш кхоачаш ца дой, царна хьалхашка ханханахьа ше баьча балхах отчет ца йой ше юха ваккха тарлулга.

— Василий Иванович, Iа хьай программах, массехк дош аьлча бакъахьа хетар сона.

— ХIанз укх сахьате кийчъяь программа яц са. Из харжархошца вIашагIкхетараш долча хана цар даьча наказий кIийлен тIа оттаергья. Нагахьа санна, сох депутат хуле. аз керттера теркам тIаозаргба. тахан республике ира латтача проблемашта. МалагIаш я уж? Уж я нах чуIе фусамашца, кхачанца, кхыча товарашца дикагIа Iалашбар. Керттерча даькъе. тIемеи къахьегамеи ветеранаш, боккхий лезалаш. Иштта, аз сайна могача тайпара бюрократеца къовсам лоаттабергба. Къамашта юкъера гIулакхаш шерде, дегIанхувла хьожаргва.

— Тахан перестройке малагIа даькъа лоац республикерча ветеранаша?

— Тха организацена юкъевоагIа 185 эзар ветеран. ХIаьта царех 40 процент производстве, колхозашка, совхозашка къахьегаш ва. Юрташка бахача ветеранаша цIагIа кхаба Iасий, жа, кор тIара оалхазараш хьа я нийдеш дулх доаккх. Иштта аренда кIийлен тIа баьцдааpаш хьалкхеду. Масала, Назрановски района ТIойЮрта ветеран Арчаков Хасолта керте а волаш цу хьисапе къахьегалга вIаштIехьдаьккхар.

Шалински района Керда Атаги яхача юртара Шамсадов керте волча ветерански организаце, юртарча наха новкъостал а деш, центральни улица тIа асфальт биллар, Аргун яхача хи тIа гIолла тIий тиллар, иштта кхыйола улицаш тоайир. ХIаьта уж тайпа масалаш шортта да.

— Василий Иванович, ховш ма хиллара, 1930 — —40-ча шерашка нохчий, гIалгIай кхыча къамий дикдикагIбола къонахий бехк боацаш лувцача хана, хьо ВЛКСМ обкома хьалхара секретарь, парте обкома секретарь волаш болх беш хиннав, цудухьа газет дешараштa ха ловра хьо малагIча позице тIа лаьттав?

— Сталински диктата хана вIалла хIама гонахьа доацаш, маьрша, хьаьнала къахьегаш боахка нах лувпар, топаш етташ боабора. Бакъда, цу низболча машинана хеттача беса духьале е низ бацар са а кхы моллагIчун а. Сона а комсомола мугIарашка халкъа моастагIий дIанйбу, ВЛКСМ райкомашта кулгалде бандиташ уттабу, аьнна, бехк бир. Из гIулакх къоастаде вера цу хана ВЛКСМ ЦК шоллагIа секретарь хинна Громов, из дош парте обкома бюро дувца оттадир. Цига со балхара, партера дIа а ваьккха, набахта чуволлар дехараш а бар. ХIаьта «Комсомольская правда» яхача газета тIа сона критика еш статья техаяр. ГIулакх тахка доладелча гучадаьлар къаман моастагIий а бандиташ а ВЛКСМ Шалински райкома секретарах Музаев Гудах, комсомола Атагински райома секретарах Алисовх лоархIаш хилар. ХIаьта уж цIена шоай декхараш кхоачашдеш, лакха политически сакхетам болаш, денал долаш кагий нах бар. Парте обкома бюро из дош дувцача хана са гадаьккхар бюро членаша Тамбиев Ювсапа, Хасанов Абос, Моллаевс, иштта кхычар. Цига харцо кот ца йоалаш йисар.

ЦIаьккха а сона бехк бе, со бIехьве хьежар Сталина гIончаш. Цун бахьан: комсомольцашта хьалхашка къамаьл деча хана «ленинско - сталински комсомол» ца а оалаш, аз «ленински комсомол» алар. Гуш ма хиллара, са вахара никъ халонех бизза хиннаб. Цхьабакъда, со массаза нохчашца, гIалгIашца тIеххьара маькха чIегилг екъаш, дика-во царца долаш ваьхав.

— Василий Иванович, цунна дола тешамаш шортта долаш да. Тхона хов, хьо Даймехка тIем тIа а хинна 1946 шера Грозне юхавеча «нохч - гIалгIай кадр» я хьо аьнна, цу ханарча кулгалхоша болх бала ца а тугаш дIаваха хинналга, иштта ,1953 шера укхаза юхавеча Iа къайлагIа байдда дай мехка цIабаьхка гIалгIай чуийбаьлга, из гучадаьлча чуволларгволта ховшше. Царех бар Ужахова Козлой Аника, хIанз дийна воаца Мальсагов Тухан, иштта кхыбараш.

— Iа 1953 шу хьоахадича цхьа хIама дагадехар сона. Со 1950 шера Лакхехьара партийни школа чакхъяьккхача ЦК-с парте Грозненски Горкома хьалхарча секретаралла хьожавир. Бакъда, 1953 шера ийрча гIулакхаш леладарах обкома бюрона критика яра бахьан долаш балхара дIаваха везача эттар. Цул тIехьагIа, мехкдаьтта чакхдоахача заводе мугIарера болхло волаш къахьег аз. ТIаккха цига цеха начальник, директор волаш къахьийгар. Цул тIехьагIа, Грозненски мехкдаьтта институте хьехархо хилар сох. Бакъда цу хана денз кхы партийни балха тIа хиннавац.

— Василий Иванович, партена а правительствана а хьалхашка оттадаьд ГIалгIай Автономи юхаметтаоттаярах дола дош, хьона фу хет цох?

— Со гIалгIай автономена тIехьа ва. Сона дагадоагIа нохчий а гIалгIай а вIашагIтеха. Из дир Буро гIалгIашкара дIаяккхар духьа. Цунах тIехьагIо шин къама зе а даьлар. ХIана аьлча, цо керттерча даькъе новкъарле йора царех хIара къаман культура, мотт. Iадаташ дегIайхувлара. Иштта, гIалгIай деррига вахар дувзаденна долча моттигах баьхабар. Вешта аьлча, из моттиг гIалгIай къаман дог да. Цудухьа, укхаза дувца эшац. из лаьтта гIалгIай дац. цар автономи хьае экономически кIийле яц, яха, къамаьлаш.

Интервью ийцар
М. БАРАХОЕВ.

Дикача нахах

КОЛЛЕКТИВЕ ЛОАРХI ИЗ

«Чечингагропромстрой» объединене Грозненски аьшкбетона конструкцей заводе дикагIчарех лоархIаш я Муслуев Абдула керте латтача электросварщикий бригада.

— Сенца белгалъяьннай из, фуд цун кхыча бригадел тIех карагIдаьннар? — аьнна шийга даьча хаттара жоп а луш, предприяте директора Атиев Микаила аьлар:

— Шоашта тIабилла моллагIбола болх цIена кхоачашбеш, инициатива йолаш, творчески къахьегаш болхлой ба цу коллективера бараш. Керттердар да шоаех производства бизза бола дай а лоархIаш, цунах дог лазаш, цхьанне санна массане а балха тIа цхьатарра цар дукъ дIаувзаш хилар.

Ховш махиллара, электросварщикий болх боаггIача боаармагIа дIабахьарах дукхача даькъе тийша да заводa ерригача коллектива къахьегамах бухсоццаш хьахулаш дар. Из дика кхетадеча Муслуев Абдулла керте латтача бригада шийна мел хало хуле а, ший бехкагIа хьовзам хилийта цIаккха а кIалдита дац цун гIулакх. Цхьан дийнахьа делкъел тIеххьалца аьшк хьа ца кхоачаш, бе болх боацаш баьгIар бригадера электросварщикаш. ХIаьта болх дIаболабе мара ца безаш аьшкбетона изделей цехе шортта маркхал кийчбаьбар. Смена чакхйоалача хана бригаде хьакхаьчар аьшк. Бийса яьккхача зехьа бовра кхерам болаш бар маркхал.

— КIантий, — аьлар Абдуллас, — вай бехкагIа а доацаш, болх ца беш дагIаш дукха хIама ца эшшаш смена чакхъялийтай вай, цхьа сахьат совгIа мара дац вай цIадаха деза ха хьатIаотта. Из вай дой, вай смежникий цехе бовргболаш дукха маркхал ба. Цунах доккха зе хул предприятена а паччахьалкхенна а. Иштта из Iаткъ вай алапена а. Долче, из гIулакх ца нийсдалийтара, бийса тIехььяьккха а, кийчбаьча маркхалах аьшкбетона изделеш хьаяйта еза вай, цIабаханза баргбоаца кхалнах мукъа а балийта.

Бригадира яхаш дар хьаллаьцар массане а.

Уж санна динза даргдоаца гIулакхаш хьалхашка эттача, уж чакхдахара бригадира чIоагIа накъадоал ший коллективерча болхлошца товшIнмерзеи из хилар, дукххача шерашка цу балха тIа ше Iоаяь опыт.

Электросварщика ученик волаш ший къахьегама никъ дIаболабаьб Абдуллас. «Заводе эггара дикагIвола производственники хьехамчеи лоархIаш вар со, — яхаш дувц бригадира.

Бетташ, шераш сиха дIаухар, цунца цхьана тIа-тIа кIоаргагIа йовзар къонача электросварщика ший говзал. Цхьабакъда, Абдулла а бригадера цхьабола новкъостий а раьза боацаш гIулакх дар шоай коллектив хаддалза тIехьаюсаш хилар, алапеш кIезига хилар. Из лазар хьадоагIар цу хана бригадир хиннача Нетреба Анатоле озабезамаш а деш, цхьаболча электросварщикаша шоай дегIа хало ца еш болх бешше. Массане нийсса алапеш нийдеш хиларгара. Цхьан дийнахьа из дош дувца оттадир арматурни цеха болхлой собране. Цеха кулгалхоша, болхлоша критика а яь, бригадира гIуланха тIара мукъавалийтар Нетреба.

Мала оттавергва бригадана керте? Цхьан юкъа сатем эттар зале. ТIаккха эккхийта, электросварщикех цхьане цIи яьккхар Муслуев Абдуллий. Ше аьннар чIоагIдеш цо тIатехар: «Диъ шу дизад тха коллективе из къахьегаш вола. Болхлой вIашкаоза ховщ, инициатива йолаш, принципиальни саг ва Абдулла».

ДукхагIчар чIоагIа раьза хинна хьаллаьцар из кандидатура. Цхьабакъда, коллективера цхьабола болхлой а А. Муслуев ше а бригадира декхарех из лоархIавергвац, аьнна, хеташ бар. ХIаьта а дукхагIбола болхлой а цеха кулгалхой а раьза хиларца бригадиралла чIоагIвир из.

ХIанзалца духхьал ший болх бича воалар из. ХIаьта хIанз бIарчча бригада балхах жоп дала дезаш вар Абдулла. Шийла хьалха хиннача бригадира балха тIа дувлийта гIалаташ, деш хинна озабезамаш цIендаь дIадаьхар цо хьалхарча юхьийгах. ТIаккха къахьегама ветеранашца электросварщикаца Козлов Анатолий Васильевичаца, мастерца Измайлова Тухана Рансайца, иштта кхычарца дага вувлаш, цар новкъосталца бригада коллектива болх тоабе волавелар Абдулла. ХIаране къахьегаме лоацача даькъа коэффициентага хьежжа алапи а ахчан премеш а телилга дIадоладиp. Бригадин подрядагIа къахьега йолаялийтар коллектив. Долче, къахьегамен производственнии дисциплина телхаерашта, брак ерашта эша а деш мара тIателацар алапеш. Цудухьа чIоагIъелар болхлой исполнительски дисциплина, дикка лакхъелар къахьегама овсарле. Дукха юкъ яалехьа предприяте эггара дикагIйолча бригадех цаI хилар цох.

Коллективе къахьегаш тайп-тайпара профессеш йола болхлой бар. Мичча хана а царна эшаш дола новкъостал де цаховр дIахьеха дезилга дика кхетадеш вар Абдулла. Вешта аьлча, балха говзалга диллача болхлоел цхьа лагIа ше лакхагIа латта везилга. Цудухьа цо караерзайир массехк смежни говзал Контактно-сварочни машина оператора, крановщика болх Iомабир. Иштта из болх бе Iемар пехерча ерригача станокаш тIа. Долче, дог раьза долаш ший опыт дIа а йовзийташ, къона специалисташ хьалххеба волавелар Абдулла. ХIанз цо кийчбаь болхлой дукха ба цун бригаде. Царех ба укхаза эггара дикагIа лоархIа производственникаш звеньевойш Игнатьев Петр. Гнездилов Сергей. кхыбараш. Царех доккхал ду хьехамчас.

Иштта дика организатори бригада кулгалхои вола Муслуев Абдулла ца зувш висанзар предприятерча коммунисташа. 1986 шера. парте мугIарашка дIанйцар из.

КЪОАСТОИ Башир.

Нохч-ГIалгIай АССР халкъа депутаташ харжара йолча окружной хоржамий комиссешка

(ДIахододар. Долалур 30 январе, 1-чен, 3-чен, 6-чен феврале араяьннача номераш тIа).

СУНЖЕНСКИ РАЙОН

№ 130 йолча Ассиновски хоржамий округе гIолла

Попова Валерия Васильевна, 1939 шера яьй, КПСС райкома хьалхара секретарь, Орджоникидзевская станице яхаш я.

№ 131 йолча Галашкински хоржамий округе гIолла

Гайтукиева Ахьмада Люба, 1949 шера яьй, № 1 йолча Галашкински юкъерча школа директор, КПСС член, Галашка яхаш я.

Дикажев Махьмадгире Мухарбик, 1958 шера ваьв, Сунженски РОВД начальника заместитель, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахащ ва.

Мякиев Абукара Султан, 1936 шера ваьв, Орджоникидзе цIерагIча колхоза учетчик, парте вац, Галашка вахаш ва.

Хашагульгов Махьмада Яхья, 1934 шера ваьв, Сунженски райисполкома председатела заместитель, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

Чахкиев Идриса СаIид, 1938 шера ваьв, «СелаIад» яхача берий журнала вIашагIтехача редакце керттера редактор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

№ 132 йолча Карабулакски хоржамий округе гIолла

Ведзижев Макшарипа Батыр, 1946 шера ваьв, Кирова цIерагIча колхоза председатель, КПСС член, Карабулак яхача поселке вахаш ва.

Гадаборшев Боскара Осман, 1940 шера ваьв, «Сердало» газета редактор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Гладких Геннадий Григорьевич, 1966 шера ваьв, «Октябрьнефть» НГДУ бурильщик, ВЛКСМ член, Карабулак яхача поселке вахаш ва.

Сильченко Виктор Васильевич, 1946 шера ваьв, химически реагентий Карабулакски завода директора заместитель, КПСС член, Карабулак яхача поселке вахаш ва.

Танкиев Султана Ахьмад, 1953 шера ваьв, КЗНСМ ПТО начальник, парте вац, Карабулак яхача поселке вахаш ва.

№ 133 йолча Коммунистически хоржамий округе гIолла

Гребенник Александр Моисеевич, 1946 шера ваьв, «Ассинский» совхоза тракторист, КПСС член, Ассинская станице вахаш ва.

Гушакаев Ахьмада Махьмад, 1951 шера ваьв, «Сунжа» яхача промышленно-гIишлон кооператива председатель, КПСС член, Серноводская станице вахаш ва.

Кузнецов Владимир Васильевич, 1949 шера ваьв, Сунженски райисполкома председатель, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

Чилаев Алаужин Шадидович, 1958 шера ваьв, Серноводски юртбоахама техникума отделене заведующи, КПСС член, Серноводская станице вахаш ва.

№ 134 йолча Красноармейски хоржамий округе гIолла

Галаев Iаьлий Къамбулат, 1939 шера ваьв, Сунженски АТП водитель, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

Килиматов Махьмада Мовли, 1935 шера ваьв, «Сунжа» яхача АПО ведущи экономист-ревизор, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

Татиев Мажита Руслан, 1955 шера ваьв, «Серноводский» совхоза партнома секретарь, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

Темуркаев Али Юсупович, 1941 шера ваьв, Сунженски райпо правлене председатель, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

Хамчиев Ахьмада Султан, 1939 шера ваьв, № 4 йолча Орджоникидзевская юкъерча школа хьехархо, парте вац, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

№ 135 йолча Нестеровски хоржамий округе гIолла

Патиев Османа Махьмад, 1959 шера ваьв, «Путь к коммунизму» яхача колхоза арендни бригада водитель, КПСС член, Нестеровская станице вахаш ва.

№ 136 йолча Орджоникидзевски хоржамий округе гIолла

Беков Заьлмаха Мурад, 1947 шера ваьв, «Победа» яхача колхоза председатель, КПСС член, Орджоникидзевская станице вахаш ва.

№ 137 йолча Серноводски хоржамий округе гIолла

Алиев Шамиль Алиевич, 1946 шера ваьв, «Симбиоз» яхача кооперативай ассоциаце председатель, КПСС член, Серноводск яхача юрта вахаш ва.

Кикаев Исан Висаевич, 1956 шера ваьв, ДОСААФ автомобильни школа начальник, КПСС член, Серноводск яхача юрта вахаш ва.

Чилаев Шудин Бахаевич, 1936 шера ваьв, Ленина цIерагIча колхоза председатель, КПСС член, Серноводск яхача юрта вахаш ва.

№ 138 йолча Троицки хоржамий округе гIолла

Бачманов Александр Николаевич, 1947 шера ваьв, XIX партсъезда цIерагIча колхоза председатель, КПСС член, Троицке вахаш ва.

Макарова Таисия Федоровна, 1940 шера яьй, Троицки участкови больница керттера лор, парте яц, Троицке яхаш я.

Реутова Анна Ильинична, 1936 шера яьй, XIX партсъезда цIерагIча колхоза учетчица, парте яц, Троицке яхаш я.

УРУС-МАРТАНОВСКИ РАЙОН

№ 139 йолча Алхазуровски хоржамий округе гIолла

Адуева Тамара Юсуповна, 1939 шера яьй, Мичурина цIерагIча совхоза доярка, КПСС член, Комсомольское яхача юрта яхаш я.

Ахмадов Идрис Лечаевич, 1956 шера ваьв, Урус-Мартановски районни халкъа тIахьожама комитета инспектор, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Бисултанов Апти Дибаевич, 1959 шера ваьв, Комсомольски юкъерча школа кочегар, парте вац, Комсомольское яхача юрта вахаш ва.

Магомадов Ахмед Мовлдинович, 1959 шера ваьв, областной комсомольски организаце ревизионни комиссе председатель, г. Грозне вахаш ва.

№ 140 йолча Алхан-Юртовски хоржамий округе гIолла

Бахтарышев Шамсудин Шахидович, 1942 шера ваьв, «Куларинский» яхача совхоза арендатор, парте вац, Алхан-Юрта вахаш ва.

Гебаев Арби Магомедович, 1941 шера ваьв, «Красноармейский» яхача совхоза арендатор, КПСС член, Красноармейское яхача юрта вахаш ва.

Сатуев Хусейн Джунидович, 1939 шера ваьв, № 2 йолча юкъерча школа наьна меттен литературен хьехархо, КПСС член, Алхан-Юрта вахаш ва.

№ 141 йолча Советски хоржамий округе гIолла

Бачаев Лечи Халаевич, 1942 шера ваьв, районни халкъа дешара отдела заведующи, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Дедиев Сейтселим Майрбекович, 1955 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай АССР МВД инспектор, парте вац, г. Грозне вахаш ва.

Мадеев Мусса Хожиевич, 1951 шера ваьв, № 5 йолча урус-мартановски юкъерча школа хьехархо, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

Хасанов Ваха Идрисович, 1946 шера ваьв, районни халкъа тIахьожама комитета председатель, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Якаев Борис Нахаевич, 1935 шера ваьв, «Горец» яхача совхоза 11-ча отделене управляющи, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Якубов Айнди Вагаевич, 1956 шера ваьв, № 5 йолча Урус-Мартановски школа хьехархо, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

№ 142 йолча Гехински хоржамий округе гIолла

Бадалов Руслан Нурдеевич, 1955 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай ВДФСО профсоюзий областной совета председатела заместитель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Гакаева Рака Вахитовна, 1952 шера яьй, халкъа депутатий Гехински юрта совета исполкома председатель, КПСС член, Гехи яхача юрта яхаш я.

Сагаев Ваха Тагаевич, 1947 шера ваьв, КПСС Урус-Мартановски РК хьалхара секретарь, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

№ 143 йолча Гойтински хоржамий округе гIолла

Вацуев Абдул Зимаевич, 1942 шера ваьв, «Чечингдорстрой» ГСП битумни установка оператор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Дедаев Ибрагим Магомедович, 1939 шера ваьв, «Солнечный» яхача совхоза директор, КПСС член, Гойты яхача юрта вахаш ва.

Сагариева Зара Лагаевна, 1952 шера яьй, № 1 йолча юкъерча школа внеклассни а внешкольни а балха организатор, КПСС членалла кандидат, Гойты яхача юрта яхаш я.

Ящуркаев Муса Исаевич, 1951 шера ваьв, «Солнечный» яхача совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадир, КПСС член, Гойты яхача юрта вахаш ва.

№ 144 йолча Горски хоржамий округе гIолла

Арсамиков Умар Вахаевич, 1956 шера ваьв, ЧИГУ вокхагIвола Iилман болхло, парте вац, г. Грозне вахаш ва.

Аутаев Сайтадлан Салаудинович, 1958 шера ваьв, «Горец» яхача совхоза керттера бухгалтер, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Булчаев Нурди Джамалайлович, 1947 шера ваьв, районни халкъа дешара отдела никъахьегам Iомабара вола инспектор, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Джан-Алиев Али Якубович, 1932 шера ваьв, № 7 йолча юкъерча школа директор, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Сатуева Мадина Супьяновна, 1970 шера яьй, СПТУ-13 филиала производственни обучене мастер, ВЛКСМ член, Урус-Мартане яхаш я.

№ 145 йолча Мартан-Чуйски хоржамий округе гIолла

Абубакаров Вахид Алиевич, 1946 шера ваьв, НГIАССР прокуратура судашкарча уголовни гIулакхашка хьажара тIехьа тIахьожам лоаттабеча отдела прокурор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Ахмадов Руслан Имранович, 1961 шера ваьв, «Горец» яхача совхоза тракторист, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Висатаев Магомадали Абубакарович, 1952 шера ваьв, госсеминспекци начальник, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Межиев Лема Ибрагимович, 1947 шера ваьв, Урус-Мартановски юрта Совета исполкома председатель, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Саганлов Заурбек Анарбекович, 1942 шера ваьв, Мартан-Чуйски юрта Совета исполкома председатель, КПСС член, Мартан-Чу вахаш ва.

Хасаев Баудин Абдурахманович, 1939 шера ваьв, Урус-Мартановски райисполкома председатела заместитель, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Хаджимурадов Али Якубович, 1957 шера ваьв, Тангински юрта Совета исполкома председатель, парте вац, Танги-Чу вахаш ва.

№ 146 йолча Заречевски хоржамий округе гIолла

Бисолтанов Махмуд Бексолтович, 1952 шера ваьв, хлебокомбината директор, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Висаригов Руслан Адианович, 1956 шера ваьв, центральни районни больница лор, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

Евсултанов Лечи Хамидович, 1935 шера ваьв, «Новая жизнь» яхача кооператива председатель, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Керимов Муса Абдурахманович, 1938 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета председатель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Кадиев Руслан Азиевич, 1954 шера ваьв, «Ленинская правда» яхача газета болхло, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

Катаев Джамалдин Германович, 1952 шера ваьв, Урус-Мартановски РПК прораб, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

Нагаев Руслан Ибрагимович, 1955 шера ваьв, НГIАССР МВД УПО ППЧ-11 начальник, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

№ 147 йолча Урус-Мартановски хоржамий округе гIолла

Газабаев Шахид-Хаджи Юнусович, 1942 шера ваьв, НГIАССР бусалба наьха управлене председатель, парте вац, г. Грозне вахаш ва.

Магомадов Ахмед Абдурахманович, 1944 шера ваьв, районни Iалам лорадара комитета председатель, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Эльмурзаев Юсуп Мутушевич, 1956 шера ваьв, районо инспектор, парте вац, Урус-Мартане вахаш ва.

№ 148 йолча Шалажински хоржамий округе гIолла

Арсанов Магомед Баудинович, 1928 шера ваьв, «Чеченингушплодсемпром» яхача объединене Шалажински отделене управляющи, парте вац, Шалажи вахаш ва.

№ 149 йолча Рошни-Чуйски хоржамий округе гIолла

Аслаханов Рамзан Умарович, 1958 шера ваьв, ВЛКСМ РК хьалхара секретарь, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Ахматова Раиса Салтамурадовна, 1928 шера яьй, ВФК-а Нохч-ГIалгIай отделене правлене председатела заместитель, КПСС член, г. Грозне яхаш я.

Газалоев Юнус Якубович, 1940 шера ваьв, Грозненски цирка директор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Дукаев Лечи Хож-Ахмедович, 1957 шера ваьв, «Тандем» яхача кооператива болхло, парте вац, Рошни-Чу вахаш ва.

Далаева Айзан Ахмедовна, 1947 шера яьй, «Гехинский» яхача совхоза № 2 йолча отделене доярка, парте яц, Рошни-Чу яхаш я.

Джургаев Олег Магомедович, 1942 шера ваьв, «Грозненский рабочий» яхача газета корреспондент, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Исаев Атхо Махмудович, 1955 шера ваьв, гIонна болча боахама директор, КПСС член, Гехи-Чу вахаш ва.

Исмаилов Або Туриевич, 1949 шера ваьв, «Заветы Ильича» яхача газета корреспондент, парте вац, г. Грозне вахаш ва.

Самбаев Александр Александрович, 1942 шера ваьв, № 1 йолча юкъерча школа хьехархо, парте вац, Рошни-Чу вахаш ва.

Сотников Иван Тихонович, 1937 шера ваьв, Урус-Мартановски райисполкома председатель, КПСС член, Урус-Мартане вахаш ва.

Тамаев Фато Усманович, 1937 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай хьунен дахчах хIамаш ечен промышленноста профсоюзий обкома председатель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

ШАЛИНСКИ РАЙОН

№ 150 йолча Автурински хоржамий округе гIолла

Алимхаджиев Абдулла Юсупхаджиевич, 1951 шера ваьв, Республикански больница берий отделене заведующи, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Душаев Аврон Харонович, 1953 шера ваьв, «Автуринский» яхача совхоза арендни бригада кулгалхо, КПСС член, Автуры яхача юрта вахаш ва.

№ 151 йолча Аллероевски хоржамий округе гIолла

Абдулкадыров Закре Хамзатович, 1952 шера ваьв, «Табаксырье» яхача республикашта юкъерча предприяте директор, КПСС член, Грозне вахаш ва.

Даяев Нуржен Решидович, 1952 шера ваьв, Шалински райисполкома председатель, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Насуров Абу-Муслим Хавасович, 1939 шера ваьв, Аллероевски юкъерча школа военрук, парте вац, Аллерой яхача юрта вахаш ва.

№ 152 йолча Аргунски хоржамий округе гIолла

Герихханов Або Касумович, 1945 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай паччахьалкхен института доцент, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Исмаилова Умаразет Вахаевна, 1950 шера яьй, № 1 йолча аргунски юкъерча школа директора заместитель, КПСС член, г. Аргуне яхаш я.

№ 153 йолча Кутузовски хоржамий округе гIолла

Абубакаров Султан Ахмадович, 1935 шера ваьв, Аргунски аьшкбетонни изделеш еча завода директор, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Дацаев Ваха Абубакарович, 1937 шера ваьв, «Коопзаготпромторг» МРО директор, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Махмудов Умархаджи Магомедович, 1937 шера ваьв, «Аргунское» яхача АТП директор, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Муцахаев Болат Сайтамиевич, 1955 шера ваьв, «ЧИВМ» ПМК-5 газоэлектросварщик, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Разыханов Айдан Хадиевич, 1942 шера ваьв, ТЭЦ-4 смена начальник, парте вац, г. Аргуне вахаш ва.

Салтаханов Керим Султанович, 1938 шера ваьв, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома инспектор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Эпендиев Абумуслим Абдул-Вахидович, 1956 шера ваьв, Аргунски аьшкбетонни изделешен конструкцешен еча завода директор, парте вац, г. Аргуне вахаш ва.

№ 154 йолча Гагарински хоржамий округе гIолла

Амалиев Тюрши Абдулхамидович, 1953 шера ваьв, «Чечено-Ингушский» яхача совхоза директор, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Вазаев Абубакар Магомедович, 1956 шера ваьв, Аргунски «Пищемаш» яхача совхоза керттера инженер, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Вазкаев Сайд-Ахмед Абдулрахиманович, 1950 шера ваьв, СПТУ-29 директора дешара дакъе вола заместитель, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Джантемуров Иса Джамалдинович, 1939 шера ваьв, Аргунски горсовета исполкома председатель, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Зурабов Мухьмада Хаваж, 1942 шера ваьв, «Промжелдортранс» яхача Грозненски производственни объединене начальник, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Исрапилов Илья Минкаилович, 1940 шера ваьв, «Красный молот» производственни объединене Аргунски машинашъеча завода директор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Лечиев Максим Хамидович, 1938 шера ваьв, НГIАССР МВД профилактика управлене начальник, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Муртазова Лайла Алаудиновна, 1965 шера яьй, № 1 йолча «Промтовары» яхача тика продавец, парте яц, г. Аргуне яхаш я.

Накаева Маржан, 1935 шера яьй, ПМК-145 каменщиний бригадир, КПСС член, г. Грозне яхаш я.

Таймысханов Алавди Исмаилович, 1946 шера ваьв, «Икар» яхача спортивно-оздоровительни клуба тренер, парте вац, г. Аргуне вахаш ва.

№ 155 йолча Бачи-Юртовски хоржамий округе гIолла

Гуржиханов Хаваш Межиевич, 1943 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай респотребсоюза председатель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Калиев Шахид Тахаевич, 1940 шера ваьв, Бачи-Юртовски учебно-производственни комбината директор, парте вац, Бачи-Юрта вахаш ва.

№ 156 йолча Герменчукски хоржамий округе гIолла

Байтаева Зала Абуевна, 1944 шера яьй, «Шалинский» совхоза свеклаш лелаеча звеной звеньевая, КПСС член, Герменчук яхача юрта яхаш я.

Киндаров Барон Гарсиевич, 1935 шера ваьв, НГIАССР унахцIено лораяра министра заместитель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Паскачев Асланбек Боклуевич, 1948 шера ваьв, НГIАССР Госплана председатела заместитель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

№ 157 йолча Майртупски хоржамий округе гIолла

Вацлаев Айуп Хамзатович, 1950 шера ваьв, НГIАССР МВД спецкомендатураишта кулгалдара отдела начальник, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Исханов Элах Зайн-Абдинович, 1933 шера ваьв, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза председатель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Муслуев Заур Сайдиевич, 1942 шера ваьв, Шалински районни больница керттера лор, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

№ 158 йолча Цоцин-Юртовски хоржамий округе гIолла

Атуев Салман Айдиевич, 1956 шера ваьв, ВЛКСМ обкома орготдела заведующи, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Тасуханов Султан Бишиевич, 1941 шера ваьв, № 2 йолча Цоцин-Юртовски юкъерча школа хьехархо, парте вац, Цоцин-Юрта вахаш ва.

Хусиханова Умани Лулуевна, 1942 шера яьй, «Октябрьский» совхоза доярка, парте яц, Цоцин-Юрта яхаш я.

№ 159 йолча Сержень-Юртовски хоржамий округе гIолла

Барзанукаев Ахмед Сайд-Магомедович, 1949 шера ваьв, «Знамя коммунизма» яхача шалински районни газета редактор, КПСС член, г. Аргуне вахаш ва.

Вахаев Хож-Махьмад Хумайдович, 1949 шера ваьв, НГIАССР-е гIолларча арахьарча экономически бувзамашта вола РСФСР Министрий Советагара уполномоченни, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Дудаев Муса Абдиевич, 1939 шера ваьв, Х. Нурадилова цIерагIча театра актер, парте вац, г. Грозне вахаш ва.

Налаев Ваха Якубович, 1941 шера ваьв, «Северо-Кавказская» яхача птицефабрика директор, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Тайсумов Сайд-Ахьмад Дигиевич, 1947 шера ваьв, ДОСААФ Нохч-ГIалгIай обкома председатела заместитель, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

№ 160 йолча Мескер-Юртовски хоржамий округе гIолла

Алавдинов Али Алавдинович, 1940 шера ваьв, «Шалинский» совхоза директор, КПСС член, Мескер-Юрта вахаш ва.

Магомадов Хамзат Магомадович, 1935 шера ваьв, «Южный» совхоза бригадир, КПСС член, Мескер-Юрта вахаш ва.

№ 161 йолча Новоатагински хоржамий округе гIолла

Завгаев Доку Гапурович, 1940 шера ваьв, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхара секретарь, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

№ 162 йолча Чири-Юртовски хоржамий округе гIолла

Усамов Юнади Данилбекович, 1948 шера ваьв, КПСС Шалински райкома хьалхара секретарь, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

№ 163 йолча Буденновски хоржамий округе гIолла

Бисултанов Райбек Махмаевич, 1947 шера ваьв, Аргунски горПО «Общепит» объединене директор, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

Джамалханов Бадруди Сайпудинович, 1953 шера ваьв, «Шалинская» ПМК начальник, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

Ибрагимов Хамзат Исмаилович, 1934 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай паччахьалкхен университета электродинамика кафедра заведующи, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Мацаев Султан Юсупович, 1948 шера ваьв, Шалински автотранспортни предприяте директор, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

Сулиманов Руслан Хамидович, 1941 шера ваьв, «Джалка» яхача совхоза директор, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

Чапсуркаев Айдамир Бакариевич, 1943 шера ваьв, Шалински ЦРБ керттерча лора заместитель, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

№ 164 йолча Кавказски хоржамий округе гIолла

Дениев Хусейн Бахарчиевич, 1947 шера ваьв, Шалински райисполкома райфинотдела заведующи, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

Махматхаджиева Яха Вахитовна, 1952 шера яьй, Шалински райисполкома райплана председатель, КПСС член, Герменчук яхача юрта яхаш я.

Магомадов Леча Лемович, 1948 шера ваьв, Шалински райПО правлене председатель, КПСС член, Герменчук яхача юрта вахаш ва.

Хасаев Абдулла Аллаевич, 1946 шера ваьв, «Грозненский» мясокомбината парткома секретарь, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

№ 165 йолча Шалински хоржамий округе гIолла

Котвицкий Петр Станиславович, 1953 шера ваьв, эскаре гIулакх деш вар, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Расуев Махмуд Селимович, 1937 шера ваьв, «Шекара свекла» яхача Iилма-производственни система начальник, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

Саидов Баудин Магомедович, 1933 шера ваьв, «Джалка» яхача совхоза № 2 йолча тракторно-кхаш леладеча бригада бригадир, КПСС член, Шаьла вахаш ва.

№ 166 йолча Курчалоевски хоржамий округе гIолла

Абдулмежидов Абдулла Адамович, 1938 шера ваьв, № 1 йолча Курчалоевски юкъерча школа хьехархо, парте вац, Курчалое вахаш ва.

Болтукаева Хедишт Сейдиевна, 1949 шера яьй, «Шалинское» ремонтно-технически предприяте гидроцеха слесарь, КПСС член, Шаьла яхаш я.

Тамкаев Шамиль Зелимханович, 1947 шера ваьв, № 2 йолча Курчалоевски райбольница хирургически отделене заведующи, КПСС член, Курчалое вахаш ва.

Шавлаев Макан Махмудович, 1947 шера ваьв, «Курчалойский» совхоза директор, КПСС член, Курчалое вахаш ва.

ШАТОЙСКИ РАЙОН

№ 167 йолча Шатойски хоржамий округе гIолла

Алиев Вахид Мовсарович, 1956 шера ваьв, Аргунски паччахьалкхен историко-архивнии Iаламен музея-заповедника директор, КПСС член, Шатое вахаш ва.

Гамаев Мовсар Мовдиевич, 1951 шера ваьв, А. Шерипова мемориальни цIенмузея заведующи, парте вац, Шатое вахаш ва.

Салгириев Гайса Мусаевич, 1949 шера ваьв, Шатойски ЦРБ керттера лор, КПСС член, Шатое вахаш ва.

Сулейманов Али Махмудович, 1954 шера ваьв, КПСС Шатойски райкома инструктор, КПСС член, Зоны яхача юрта вахаш ва.

Хамидов Лечи Далаевич, 1952 шера ваьв, «Новая жизнь» яхача колхоза правлене председатель, КПСС член, Нокха Вараңде яхача юрта вахаш ва.

№ 168 йолча Асламбек-Шериповски хоржамий округе гIолла

Дакалов Ваха Халилович, 1952 шера ваьв, КПСС Шатойски райкома хьалхара секретарь, КПСС член, Шатое вахаш ва.

Хадисов Ибрагим Денилович, 1956 шера ваьв, КПСС Шатойски райкома политически просвещене кабинета заведующи, КПСС член, Шатое вахаш ва.

№ 169 йолча Борзоевски хоржамий округе гIолла

Мусостов Сайпа Зияутдинович, 1945 шера ваьв, халкъа депутатий Шатойски районни Совета исполкома председатель, КПСС член, Шатое вахаш ва.

Тимирбулатов Салаудин Хасмагомедович, 1960 шера ваьв, Кирова цIерагIча колхоза механизатор, КПСС член, Борзой яхача юрта вахаш ва.

Шамаев Ахмед Дудаевич, 1948 шера ваьв, ППЧ-10 отделене командир, парте вац, Шатое вахаш ва.

ШЕЛКОВСКОЙ РАЙОН

№ 170 йолча Гребенской хоржамий округе гIолла

Уцмигов Джамбек Абубакарович, 1936 шера ваьв, Л. Н. Толстоя цIерагIча винсовхоза тракторно-кхаш леладеча бригада бригадир, КПСС член, Старогладковская станице вахаш ва.

Юнаев Юнус Хасанович, 1955 шера ваьв, Шелковской райагроснаба директор, КПСС член, Шелковская станице вахаш ва.

№ 171 йолча Дубовской хоржамий округе гIолла

Латышев Александр Федорович, 1943 шера ваьв, «Путь к коммунизму» яхача колхоза председатель, КПСС член, Дубовская станице вахаш ва.

Шураева Зоя Казгереевна, 1941 шера яьй, Сары-Суйски юкъерча школа хьехархо, парте яц, Сары-Су яхаш я.

№ 172 йолча Каргалински хоржамий округе гIолла

Фролов Николай Афанасьевич, 1947 шера ваьв, «Красный пахарь» яхача колхоза правлене председатель, КПСС член, Каргалинская станице вахаш ва.
нЧи.ИаИ4енве5а!еСМн

№ 173 йолча Новощедрински хоржамий округе гIолла

Беширханов Хамид Мовсарович, 1957 шера ваьв, «Коминтерн» яхача колхоза керттера зоотехник, КПСС член, Старощедринская станице вахаш ва.

Урашев Рашимбек, 1939 шера ваьв, «Шелковский» госплемзавода вокхагIвола жа Iу, КПСС член, Бурунское яхача юрта вахаш ва.

Хучиев Олхазар Хожахметович, 1949 шера ваьв, Ленина цIерагIча колхоза председатель, КПСС член, Шелковская станице вахаш ва.

№ 174 йолча Червленски хоржамий округе гIолла

Коломенский Петр Георгиевич, 1949 шера ваьв, КПСС Шелковский райкома хьалхара секретарь, КПСС член, Шелковская станице вахаш ва.

№ 175 йолча Шелковски хоржамий округе гIолла

Аралин Виктор Данилович, 1936 шера ваьв, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета гIулакхий управлене организационно-советскии кадровии балха отдела заведующи, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Бахмадов Баудин Дадаевич, 1949 шера ваьв, Шелковски района прокурора помощник, КПСС член, г. Грозне вахаш ва.

Хьадеш дола барзкъа Iальмате хоза товш деш, дика маха боакххаш бола хIамаш тега мотористкаш кIезига бац «Силуэт» яхача Нохч-ГIалгIай производственни трикотажно-галантерейни объединене. Царех цаI я трикотажни цехера Плиева Зарема. Ше укхаза къахьегаш йолча цхьайтта шера башха-дика производственни хьокхамаш а доахаш, шийца цхьана къахьегача цехерча хIамаш тегача мотористкашта хадданза хьокхам телаш хьайоагIарех я из. Цхьаккха смена дIаяхийтац цо ший норма 110—115 процент кхоачаш ца еш. Цулухьа, дIададахача шера заданех ханал хьалха лоархIаьйча цо дикка тIехкхоачашъяьй укх шера январь бетта план а. Овсаре къахьегарал совгIа сакхат долаш цо барзкъа тийга цхьа моттиг нийслац. Цудухьа,)цун продукци ОТК болхлоша соца ца еш, хийцца чакхйоалийташ я.

Иштта дог гIоздоаха толамаш Заремас доахаш хилара керттердар да хIамаш тегарий массе а тайпа операцеш цо толамца караерзаяр. Цул совгIа массе тайпарча хIамаш тегача машинаш тIа болх бе ховргдолаш, смежни говзалаш Iомаяьй цо. Ший опыт, дикагIйола балха методаш камаьрша дIайовзийташ цо хьалкхебаь говзанчаш а дукха ба укхаза. Шоай хьехамчас санна дика болх а беш, даим хьалхалаттарий мугIарашта юкъе болаш хьабоагIарех ба уж. Цудухьа, царех чIоагIа доккхал ду Заремас.

СУРТА ТIА: хIамаш тега мотористка З. Плиева.

И. ПЛИЕВА сурт.

Фильма премьера

«БИЙСА ЙОАККХАШ ЯР ДОШО МОРХИЛГ...»

Укх деношка Москве кинематографистий ЦIагIа премьера хилар вай мехкахочун кинорежиссера Мамилов Суламбика оттадаьча «Бийса йоаккхаш яр дошо морхилг» яхача фильма. Ала деза, цунах боккха кхаъ хилар, аьнна, хIана аьлча, хIара шера союзни экрана тIа хьахьокх 300 совгIа фильм, цхьабакъда, царех цхьаццадолча фильмашка мара иштта премьера хьисапе хьажац.

ХIаьта, цига хьийха бар искусства, Iилман, общественни, творчески организацей викалаш. Царна юкъе бар Москве дешаш а болх беш а бола вай мехкахой. Масала, ЦК общественни Iилман Академе болхло Баширов Лема, Балашихово яхача городера доцент Албогачиев Iаьла, Даймехка тIема ветеран, запасе вола кадрови эпсар Ташаев Висаргаш, иштта кхы дуккхабараш.

ВIашагIкхетар дIадолалуш вовзаш волча кинодраматурга Фаталиев Рамиса аьлар: «Ер сайре дIаяхьа бокъо йолаш вацар со, бакъда, сайна тIадилла декхар сийлахьа а деза а хеташ кхоачашду аз. Мамилов Суламбик аз вувца ца везаш шоана дика вовз, бакъда, из санна эзде а беркате а саг вахаре наггахьа мара нийслац. Цун творчески говзалах дувцаш са белгалдаккха безам бар, Суламбика ший фильмашца дагадоаццача тайпара вахарера ира проблемаш гучаяха, уж яшха вIаштIехьдоал», аьнна.

Мамилов Суламбика шийга дош делча дукха къамаьл а ца деш, из кино доаккхаш дакъа лаьца актераш бовзийт: «Кузьменыши»—вежарий роль ловзаяь шолла ваь ши воша, БашкировгIар Андрейи Володяи. Уж шиъ эхь хеташ, увзалуш латтар сцена тIа, цунца цар, гулбенначар шоаех бола безам совбоахар.

Историе Iилман доктора, полковника Ибрагимбейле Хаджимурата дош дийхача зале ший тайпара сатем эттар. Цо лоацца къамаьл а даь С. Мамиловга зизаш кховдадир: «Ер 13 гвоздика шо мехках даьха оаша даьккха 13 шу белгалдеш да» аьнна.

...ДIайов лампаш. Экрана тIара гуш да цIераца доагаш дола 1944 шу — цо хьожачар цу ханах йола уйлаш сомайоах. Берригаш а гIайгIанга баха ба. Хоза Iалама сурт, саг ца вахаш яьсса улла юрт бIаргаяйча цхьанне шийна юхевагIачунга хетт хьанах лаьца да ер кино, малаш баьхаб цига. Кхычо вайнаьха дешаш хезача новкъостага хетт малагIча къаман мотт ба из. Вокхо жоп лу: сона хац, хьалха цигача баьхача наьха мотт хила беза-кх из. Гонахьа багIача нахах кхы хаттар де эхь а хийте, соц дукха лувш хиннар.

Гуш да фильма тIеххьара кадраш. Машиннаькъа уллув латт поездаша аракхийсача кIоран Iовкъарах хьахинна боарз. Цу юкъера хьалъайлу Оалхазар. Из верригa Iаьржа ва, гIийло хьаделлалу цун бIаргаш. Делхача догIо цIенъю цун юхьмараж, вахарах болча безамца дага долалу цун доккхий Iаьржа бIаргаш. Цу суртаца режиссера хьагойт халкъа тIехье йоврг ца хилар, вайнах дай лаьтта шоай историца, къаман гIулакхашца юха а баха ховшаргхилар.

Залера лампаш согалу. Укхаза гац велаш, совдола къамаьл дувцаш вола саг, берригаш а кIоаргача уйланга баха ба. ХIаране ший декхар лоархI цу сайрен фусам-да волча Суламбика балха тIа керда толамаш дахар ловш дег тIара ловца баккхар.

Iадика а йийца тхо шиъ вIаши къасташ. Суламбик ший гIадвахар лочкъаде могаш вацар. Шийга мел аьннача дIайхача дешаех цунна эггара дезагIа хетар: «Ма хоза, эздий гIулакхаш да шун халкъах доахкараш, лораделаш уж». ТIаккха, кIезига сабар а даь, Суламбика шийгара тIатехар: «Вай халкъ дийца варгвоацаш дика да, цо сона балха тIа низ лу, хIаьта, цунна долча гIулакха къахьегар сай вахара къулба лоархI аз».

Цу сайрийна соца къамаьл деш цIихезача Iилманхочо, философски Iилмай доктора М. С. Джунусовс аьлар: «Аз хIанз кIоаргга кхетадир мел йоккха къизал гойтай нохчий, гIалгIай, кхыча къамашка... Ма боккха низ ба-кх искусство. Цу фильмага хьожаш кхы са ца тохалуш вийлхар со. Лакха говзал йолаш ва шун мехкахо».

Бакъда, моллагIа фильм цхьан бесса тIаэцац киногa хьежараша, цар тIа ювцача проблемаех тайп-тайпара уйлаш хул. ДукхагIчар из фильм лакха мах беш тIаэц. Бакъда, центральни органашка кхаьчад фильман философски а художественни а оагIоний кхыча тайпара мах беш дола каьхаташ. Масала, къамашта юкъе цIур боллар санна хIама лархIа деза нохчий а гIалгIай а бехке хиннабецаре мехках боахаргбацар. яхаш яздар. Тахан сталинисташа шоашта хетар дувце а, бакъдар хьатIа ца доалаш дусаргдац. Иштта дицде йиш яц, селханара харцахьара тоталитаризма идеологи хьакхоллача дакъа лацарах дуккханах вахаре аьттув болаш, паргIата баьха хилар. Цул совгIа, тахан а тIехьа уж санна йола уйлаш хьакхолла а дIайоаржае а гIерт цхьабола яздархой. Царех лархIа мегаргва соахка «Смертные» яха роман (ж. «Москва», 1989 ш.) язъяь Г. Н. Горбачев а.

...Премьера хиннача шоллагIча дийнахьа московски газеташа кердача фильмах яздора, масала, «Московски комсомолец» яхачо: «...Фильме ла хала дола хIамаш гойте а, из дика мел долчох бола тешам чIоагIбеш да. Эрсий яздархочунна къахьет чIоагIа бала лайнача советски халкъах, нохчех, гIалгIаех, хIаьта гIалгIай режиссера «Кузьменыши» — вежарий кхелах дог лаз, велха чIехк. «Вечерняя Москва» яхача газета тIа яздора: «...лирача, къизача ханара вахара оагIонаш тахан а хоалуш я. Повеста а сценаре а автора Приставкина вахар турпалхочун Коляй вахарах тарра дар, режиссер С. Мамилов бера хана даймехках воаккх. Цу шерашка цIера наькъаша уж шиъ дIа-са къоаставаь вале а, вахарах долча дагалоацамаша вIашагIтох цу шинне кхоллама хьаст». «Московская правда» а лакхе белгалдаьхача газеташа а цу фильма кертера маIан лоархI СибарегIара даймехка цIабийрзача боккхийча наха дуIа деш, аьнна, дешаш: «Хьай везан даьла, адамаш шоайла вIаши дезаш, тIера долаш хилийталахь...». Наха дIахазийта деза из дуIа, яхаш, язду корреспонденташа.

Вай заманхошка деча кхайкаралах кхета хала дац. ХIанз а мехка цхьацца моттигашка топаш ювл, цIий Iоух: харцо юкъегIерт бокъонна, нийсхонна никъ бехка гIерташ. Бакъда, цун из вIаштIехьдаргдац, нагахьа санна, наьха хьакъал, сабар, денал котдоале, нах шоайла барта, гулакхаца хуле.

М. ЮСУПОВ,
КПСС Нохч - ГIалгIай обкома инструктор.

КIаьдлуш йоаца саг

ЗАГС-а заведующи йола Богатырева Марем дукхача хана денз Назрановски районе къахьегаш а районерча кхалнаьха балаш довзаш а саг я. Из бахьан долаш хержар Марем кхалнаьха совета председателалла. Цул совгIа, дуккха кхы а общественни болх лелабу Марема.

Назранерча ЗАГС-а отдела йоккха зал, хоза тоаяь помещенеш, товш йола мебель — гуш да укхазарча коллективо дукха къахьегалга шоаш доал деш йола моттиг дикагIа хилийта гIерташ, чувенача сага гIулакх сихагIа а дикагIа а торо хилийта гIерташ.

М. М. Богатырева укх отделе болх беш йола ткъо шу совгIа ха я. Дукха хIама хувцаденнад цу юкъа. ВIалла я, аьнна ца хеза мероприятеш тахан шерра яьржай укхаза. «Дато хьолчагI», «дошо хьолчагI», — хьалха гIалгIашта юкъе леладеш дацар уж Iаьдалаш. Бакъда, хIанз нах геттара раьза а болаш уж хоза Iаьдалаш укх ЗАГС-а болхлоша доаржадаьд. Ткъаь пхиъ шера, шовзткъе итт шера цхьана бахаш бола нах хьоашала а бийхе царна хетадаь доккха цIей ду ЗАГС-о. Цига хьех къахьегама ветеранаш, кагирхой, предприяте кулгалхой. Уж мероприятеш дIакхухьача каст-каста йоагIа телевидени а. Дукха ха я Назрановски ЗАГС-е «Дезала клуб» а болх беш йола. Цига вIашагIахетача кагирхошта эшаш дола хьехамаш деш хул педагогаш, лораш, юристаш. Цар деннача хьехамех дика пайда боал кагирхошта мар-сесаг хинна вахар дIадоладеш.

МалагIа бокъонаш я къонача дезалий? Фу бахьан долаш бох дезалаш? Мишта бала беза берашта кхетам? Цу хаттарашта жоп лу специалисташ а.

М. Богатырева ше а я дуккхача дезала нана. Цун виъ дезалхо тайп-тайпара лакхера дешара заведенеш яьха ва, Юридически институт яьккха я Марем ше а.

Дукха ха йоацаш районерча наьха инициативах укхаза хьайийлар «Къахетама фонд». Предприятеш, бахача наха, шоашта мога ахча вIашагIтехар цу фонда счета тIа. Из лаьрхIад дай-ноаной боацаш дисача берашта дIадекъа. Иштта дукхача берашта гIо-новкъостал даьд цу гIулакха инициатораша. Бакъда, из болх кхы а шерагIа лелабе безалга гучадаьннад царна. Фонда правлене юкъейоагIаш я М. М. Богатырева а. Вешта аьлча, из санна районера цу хьакъехьа дола хьал довзаш саг хург а вий-теш.

ХIанз М. Богатырева горсовета депутаталла харжа кандидат оттаяй Назранерча кхалнаха. Уж тешаш ба хьалха санна шоай балашка а шоай халонашка а хьежаш Марем хург хиларах.

Т. ТОМОВА.

Республика экранаш тIа

«ПРОСТО АМЕРИКА»

Фильм даьккхар венгерски режиссер Петер Готар, ва.

Кинофильма керттерча турпала Фридеша массаза а дагалатт цIа доаца цхьа саг. Будапеште дола паргIата дезала цIенах цунна фусам хилانзар. Цунна дагайоаллар ше дикага дог доахаш хинна америка.

Юххера а Нью-Йорке кхоач из. Из геттара йоаккха лампаша сийрда яьккха город я. Кулг дIакховдаде мара ца дезаш мел эшар укхаза долаш санна хет цунна. Бакъда, укхаза а вахара ше хийра хилар хоалу цунна. Обществона юкъе воацача сага корaягIац ший моттиг.

Из фильм эггара кIезигагIа тара да социалистически мехкашкара Малхбузехьа дIабахача наха во хилар хьахьокхача традиционни дарашта. Из дукхагIа тара я Америка Европана йовзийташ материальни долчул дукхагIа духовни маIан гойта гIерташ Европейски режиссераша увттадеча дуккхача фильмашта.

Фильме дакъалоацаш ба артисташ: Андор Лукач, Адам Сиртеш, Стаффорд Ашани, кхыбараш.

С. ДУДАЕВ,
киновидеообъединене редактор.

Редакце письмо денад

Лорае вай культура ганзаш

Дика тIехье массаза а хиннай шоай даьх дисача хIаман хьурмат деш, из деза лоархIаш, кхеде гIерташ. Дукха ха йоаццаш а бегдоахаш оалаш хулар дешаш: «къаман сонтал» (национальная кичливость), «псевдопатриотизм» и кх. дI. Эрсий а кхыча а вай советски къамашта доккха зе деш хилар уж хабараш.

МоллагIчоа чIоагIа хала хет хIанз вай хьалхнийнача тIехьенна шоай дай хIама геттара во ховш хилар, хьаштдале, цхьаболчарна вIалла ца ховш а хилар.

Даьхе езаш хилар хьадоагIа цун истори хар тIера, цун дикадар тоадара тIера. Лоаман ГIалгIайчене, ховш ма хилара, автомашинаш леларгйолаш тоъал боккха никъ биллаб. Тийрк-чIожара дIаболабаь IарамхачIоже гIолла дIабугаш, Эса тIа бигаб из: Дукха рузкъа, низ, техника тIаяхийта баьча цох доккха хIама лархIа доагIар. Лоам бахача наха массе хана дага ма даьлладий наькъаши тIаьши тахкар. Дика-м дар, доагтIача тайпара гIулакх чакхдаьккха даларе. Iилманга диллача, цу тайпара хIама укх наькъагIа дIадахьа дезаш хиннадар: никъ била лаьрхIача метте гIолла Iилманхой чакх а баьнна, эшаш бола зем а баь, никъ билла а ца билла а мегаргйола моттигаш белгалъяь яьнначул тIехьагIа, дIаболабе безар из никъ билла. Бакъда, тIаккха а бульдозера лалла, массе хана Iилманхой лелаш хила боагIар. Цу мел долчох цхьаккха хIама даь хиннадац. Хирурго операци еча хана ший хур ду муаш хайра гуш ца хилийтара. ХIаьта вай лоамашка харцахьа - бакъахьа дехка уж наькъаш тара да хозача юхь тIа гIолла доаххача сомача нийрчача муашта.

«Уйла ца еш даь хIама бала боацаш дIакъастац», яьхад вай даьша. Харцахьа биллача цу наькъах доккха зе даьннад вай культура тIехьаленна. Из мел доккха да хIанз а хьисап данза да. Масала, дуккхача бIаьшерашка латташ долча Iалбиерда яхача элгацагара лаьттах ехка хинна йоккхий гебаш цхьан бульдозериста дIайихьай. Ше а къайлаваьннав. Цхьа хIама децаре, дIахьоргьяцар уж. ХIаьта вай къаман историна мел зе даьннад цу хIамах?! Биллача наькъо цхьадола хьасташ локъадаьд. Шоан яхаш гIалаш йолча латташ дар маьлхара каша, никъ булаш бульдозераша ахдаьккхар из, тIаккха юхе диссар а хоарцадир. Вайх волча хийла сага ворххIе да илла хила мег цу чу. Жайрахьа юхе бронзови ханара хинна моттигаш йохаяьй. Дукха масалаш кхувла йиш хургьяр, даьйна зе дувцаш.

Цу даьннача зенех кхы а белгалагIа долча масалех цаI доаладе доагIа.

ХIанз укх суртага шо хьежача, шоана гуш ба Iобегiа кхо кхера. Юкъелаттар сага дегIала лакхагIа хиннаб. Цу кхаь кхера тIа саькашца даьха хиннад жIаргаш. Цудухьа оалаш а хиннад цу моттигах «Кхо жIарг дагIа моттиг». Цох лаьца 1974 шера Жайрахьа цхьа хIама дийцар сона воккхача сага Цуров Керама Инала. Цун лоацца чулоацам иштта ба:

— ЦIихеза къонахий вIашагIкхийтта хиннаб цхьан хана. Чулхой, гIалгIай (кхаькхалахой), цхьорой, фаьппий шахьарашкара хиннаб уж. Царна массанена дагадаьлла хиннад, цу мел долча тукхамий вIаши барт ца хилари цох массанена зе хилари. ТIаккха Кхаькхалера хиннача цIихезача цхьан къонахчо геттара чIоагIа, дег чу дужаш къамаьл даь хиннад, йоах. Цо дийцар: «Вай вIашагIкхете, массане низ совбаргба; къовсамаши куралаши юкъера дIаяха еза. Массане а «гIалгIай», аьнна, цхьа цIи хила еза: иштта цхьа къам а хинна вай дIаовтте, вай низ геттара чIоагIа хургба, аренашка ухка дайх диса лаьтташ цхьоагIонца карадерзадергда».

Массане дика тIанийцад из къамаьл. Кастта нах вIашагIа а кхийтта, хIанз Онгашт оалача баха хайшар. Мохк вIашагIкхетар дездеш кхо кхера Iобегiаб цигга. Хьалха чIоагIа боча лоархIар из моттиг. ЦIай-лоама кIал я из. «Кхо жIарг дагIа моттиг» оал цох.

Хьагучох, тукхамашта (племенашта) декъаденна хинначара цхьа къам хулаш вайнах дIаоттара процесс чакхъялар чIоагIдеш оттабаь хиннаб уж кхо кхера.

Массехк бIаьшера лаьттар уж тIой. 1958 шера денз экспедицешка ухаш дуккхаза цу моттигашка хиннав со. Кхерашта юхеда IодоагIаш дар дика шовда, ЦIай — лоамара IодоагIаш. Лаккха латта лоамаш, цIенен хозен Iалам долаш яр из гIалгIаша цIай лоархIаш хинна моттиг. Бусалба ди тIабалехьа цу метте текъамаш деш а хиннад. ХIаьта бусалба ди тIабеначул тIехьагIа, цу кхераш тIа жIарграш доахкаш хилар ца дезаш, нах дувца болабелар цу метте шайтIаш гулалу, цIолаш (адама зене дола сиош) гулалу, яхаш. Бакъда, Цуров Инал санна дикка ха йолча наха цу кхерех бакъдар дика ховш хиннад.

Кху а цхьа белгало яр цу моттига: Iарамха-чIожагIа дIауллаш болча мехкан Эса-чIожагIа уллача мехкан юкъе лакхагIа йолча метте, наькъа тIа уж кхерий оттадаь хилар.

Соахка цу лоамашка лелаш, уж кхо кхера корабанзар сона, цкъарчоа. Наькъаша лоамий сибат сов чIоагIа хувцарах, из моттиг ца йовзаш висавий-те со, аьнна, хийтар. Цу наькъагIа тоъал хьали - Iон ихача, тIеххьара бIаргабайра сона наькъа йисте бежа уллаш цхьа кхера. Вож ши кхера корабанзар. Хетарах, уж биса ши кхера е ахка бахаб е хоарцабаьча лоама кIал бахаб. Иштта дале, хала хургда уж лаха. Хьанна хов, чурташта, аьнна, биса уж ши кхера бихьабий а? Кхерий дIадаларал совнагIа, царна юхе гIолла IодоагIаш хинна шовда а дIадаьннадар. Бульдозераша шоай йоккхийча, «муцIарашца» йохаяьй из моттиг.

Йохайир къаман сийле... Цун бала болаш а хиланзар цхьаккха саг. Хетаргахьа, дукха хала дац уж кхерий хьа а леха, цхьанахьа цу моттига юхе IодогIа. Из болх нийсагIа бе новкъостал дергда долаш долча сурташа.

Доаладаьча масалаша хьахьокх хIанзле а мел зе даьннад лоаман ГIалгIайченна. Юхаметтаоттаде йиш йолаш дар ма могга сихагIа дIаоттаде деза. Човхам оттабе беза акха лелача «туристашта», «археологашта».

Вай дай архитектура а сийлен мотигаш а йохаяр хаьдда соцаде деза! Вай массане а дог лазаш хилча хургдола хIама да из.

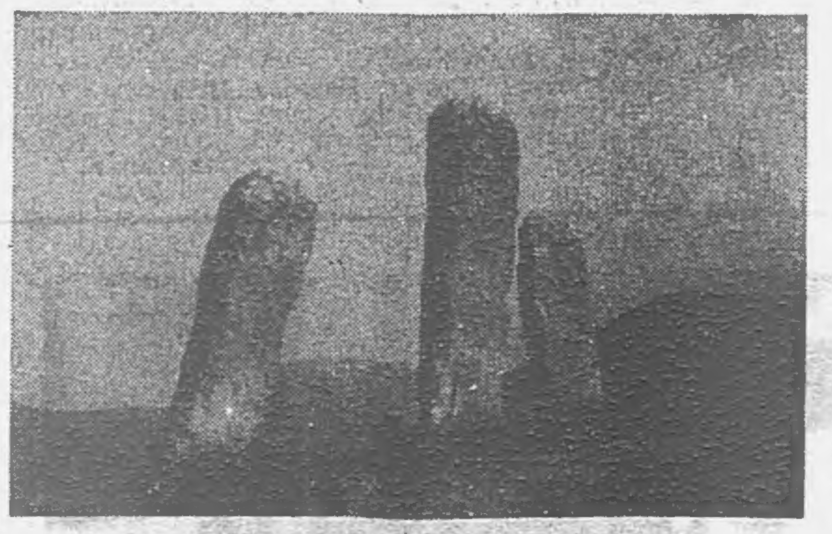

И. ДАХКИЛЬГОВ,
ЧИГУ доцент, НГIАССР Iилман заслуженни болхло.

Укх статьях йоагIаш йола гонорар дIаяла дехар ду аз гIалгIай автономи меттаоттаяра хьайийллача номер 10700110. йолча счете.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ХЬАМСАРА ЭЦАРХОЙ!

ТАЙП-ТАЙПАРА БЕСАШ, ХОЗА СУРТАШ, БОАРАМ БОАЦАШ ДУКХА ХIАМАШ ХЬАДЕ ЙИШ ЙОЛАШ — ИШТТА БА БОАМБИ

Боамбе кIада — из хьалха санна цIагIа тIадувхаду, балха леладу барзкъа мара ца деш хинна кIада дац. Тахан цу кIадах эггара моднегIа дола барзкъаш ду боккхийчарна а берашта а.

«Юбилейни» яхача № 75 йолча тика тIа дуккха тайпара боамбе кIадаш да даймехка хьадаь а импортни а. Хьамсара кхалнах, оаха хьех шо тхоай тика тIа. Тха адрес: Тухачевске ул., № 1.

Ленински РТО.

ТЕЛЕВИДЕНИ

8 ФЕВРАЛЬ,

ЕРА

I ПРОГРАММА

6.30 — 120 минот.
8.35 — «Левша» яха ансамбль.
8.55 — «Васька» яха художественни фильм. 2-гIеи 3-гIеи сереш.
11.25— Берий сахьат (английски метта урокаца).
12.25 — Коллаж.
12.30 — Ха.
15.30 — Коталон 45 шу дизара хетадаь документальни фильмаш.
16.20 — Музыкальни сокровищница. Г. Свиридов.
17.10 — Документальни фильмаш.
18.10 — Мультфильм.
18.30 — Ха.
19.00 — «...16 шу даланзеи бонкхагIеи».
19.40 — «Васька» яха художественни фильм. 2-гIа сери.
21.00 — Ха.
21.30 — Актуальни интервью.
21.40 — Документальни фильм.
23.10 — Балет, балет.
00.10 — Ха.

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйрийнара гимнастика.
8.15, 11.05 — Iилма-довзийтара фильм.
8.45, 9.35 — Природоведени. 5-гIа класс.
9.05 — Испански мотт. Iомабу 1-ра шу.
9.55 — Киножурнал.
10.05 — Испански мотт. Iомабу 2-гIа шу.
10.35, 11.35 — Биологи. 8-гIа класс.
12.05 — «Хождение по мукам» яха художественни фильм. 4-гIа сери.
13.35 — Ритмически гимнастика.
17.05 — Нохч-ГIалгIай ТВ телефильм.
17.25 — Арендеи из дегIаахара хьаьи» (гIалгIай меттала).
17.40 — «Ваш ход, директор» яха Грознера передача.
18.00 — «ГIишлош — цIагIа е». ШоллагIа передача.
18.30 — Ха.
19.05 — Информационно-публицистически программа.
19.45 — Хоамаш, реклама.
19.50 — Бийса даькъала хийла шун, бераш!
20.05 — Хоккей. СССР чемпионат. «Спартак» — «Химик».
21.00 — А. Шнитке. Камерни оркестра йола трио-соната.
21.30 — «Фруза» яха художественни фильм.

9 ФЕВРАЛЬ,

ПIАЬРАСКА

I ПРОГРАММА

6.30 — 120 минот.
8.30 — Мультфильмаш.
9.00 — «Васька» яха художественни фильм. 3-гIа сери.
10.15 — Туркмене музыкальни фольклор.
10.45 — «...16 шу даланзеи бонкхагIеи».
11.30 — «Даха, Лаьтта!».
12.30 — Ха.
15.30 — Документальни фильм.
15.55 — Концерт.
16.40 — «Взрывы будут в пять» яха художественни фильм. (ЧССР, 1985 ш.). (Духхьашха).
17.45 — Философски беседаш. Эрсий философи вай хан.
18.30 — Ха.
19.00 — Иллеш дIаоал Дунен халкъашта юкъерча конкурсай лауреата Д. Хворостовске.
19.45 — «Васька» яха художественни фильм. 3-гIа сери.
21.00 — Ха.
21.30 — «Из хиннад... хиннад...».
21.55 — «Взгляд» яха программа.
23.45 — Ден лув-кхера.
Бийсанара ТВ. Экспериментальни программа.
00.00 — «Приморский бульвар» яха художественни фильм. 1-рей 2-гIеи сереш.
02.05 — «Как поживаете» яха РСФСР заслуженни артиста Е. Петросяна моноспектакль.

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйрийнара гимнастика.
8.15, 11.05 — Iилма-довзийтара фильм.
8.45, 9.35 — Природоведени. 2-гIа класс.
9.05 — Английски мотт. Iомабу 1-ра шу.
9.55 — Киножурнал.
10.05 — Английски мотт. Iомабу 2-гIа шу.
10.35, 11.35 — Истори. 8-гIа класс.
12.05 — «Хождение по мукам» яха художественни фильм. 5-гIа сери.
17.10 — Нохч-ГIалгIай ТВ телефильм.
17.30 — Юртара унахцIено лораярах. Передаче дакъалоацаш ва халкъа депутаталла кандидат В. Г. Киндаров.
17.50 — Нохч-ГIалгIай ТВ телефильм.
18.00 — «Со хорже...». Къамаьл ду халкъа депутаталла кандидаташа.
18.30 — Ха.
19.05 — Информационно-публицистически программа.
19.45 — Хоамаш, реклама.
19.50 — Бийса даькъала хийла шун, бераш!
20.05 — Хоккей СССР чемпионат. «Динамо» (Москва)— «Крылья Советов».
21.15 — «Советский патриот» яха киножурнал.
21.0 — «Подарок в полночь» яха художественни фильм. (Болгари. 1984 ш.) 1-рей 2-гIеи сереш. (Премьера).

РАДИО

8 ФЕВРАЛЬ, ЕРА

7.30 Сихдалара баргал етташ.
7.40 Хоамаш.
7.55—8.00 Музыка. Хаоттам.
8.15 Передачай программа.
8.20 Республикански газетий обзор.
8.30—9.00 Нохч-ГIалгIай мукъама концерт.
11.15 Халкъа эзделах йола беседа (нохчий меттала).
11.30 Дикал — предприяте кизга (нохчий меттала).
11.45—12.00 Болхлочун уйлаш.
15.15—15.30 Музыка.
17.15 Передачай программа. Хаоттам.
17.16 Къамаьл ду районни радиос Грозненски районера передача.
17.31 Шоана, юрта боахама къахьегамхой. Концерт (гIалгIай меттала).
18.00 Керда хоамаш.
18.10 Керда хоамаш (нохчий меттала).
18.20 Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
18.30 Музыка.
18.40—19.00 «УнахцIено» (нохчий меттала).

9 ФЕВРАЛЬ, ПIАЬРАСКА

7.30 «Юрта Iуйренаш».
7.45 Хоамаш.
7.55—8.00 Музыка. Хаоттам.
8.15 Передачай программа.
8.20 Республикански газетий обзор.
8.30 «Юрта вахар» (нохчий меттала).
8.45 «Воаш ду вай, воашта ду вай (гIалгIай меттала).
11.15—12.00 Гаьнарча шерашкара иллеш (нохчий меттала).
15.15 Перестройка публициста бIаргашца (гIалгIай меттала).
15.30 Вай депутаталла кандидаташ (гIалгIай меттала).
15.45—16.00 «ЦIе сийгаш» (гIалгIай меттала).
18.00 Керда хоамаш.
18.10 Керда хоамаш (нохчий меттала).
18.30 Музыка.
18.40—19.00 «Шераш нахи» (нохчий меттала).

10 ФЕВРАЛЬ, ШОАТТА

7.30 «Юрта вахар» (нохчий меттала).
7.45—8.00 Музыка. Хаоттам.
8.15 Передачай программа.
8.20 Республикански газетий обзор.
8.30—8.45 «Патриот» (нохчий меттала).
10.15 «УнахцIено» яха радиожурнал (гIалгIай меттала).
10.35 Музыка.
10.40 Сатирически микрофон (гIалгIай меттала).
11.00 «Школьни глобус».
11.30—12.00 «Къахьегаме жий вай?».
15.15 Классически мукъама концерт.
15.45 Арендни подряд болх беш я (гIалгIай меттала).
16.00 Боахама расчет — сихдаларастимул.
16.15—17.00 «Кавказа Iуйренаш» яха радиожурнал.
18.00—19.00 «Музыкальни почта» (гIалгIай меттала).

11 ФЕВРАЛЬ, КIИРАНДИ

7.30 Передачай программа.
7.35 Республикански газетий обзор.
7.45—8.00 «ГIулакх мишта ду шоана? (гIалгIай меттала).
8.15—9.00 Даькъала дувц шо.
11.30—12.00 КIиранден музыкальни программа.
13.30 Литературни Нохч-ГIалгIайче.
14.00 Реклама.
14.10—14.30 Музыка (нохчий меттала).
15.15—15.30 «Дешархо» (нохчий меттала).
18.00—19.00 «Иллеца доттагIал долчарна» яха концерт.

«Сердало» газета редакце коллективо газета болхлочунга М. М. Картоевга цун да
КАРТОЕВ
Эрзе Мажит
кхалхар чIоагIа хала а хеташ кодам бу

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске ул., 92. Телефонаш: редактора — 22-45-57; редактора заместителя — 22-85-07; бехктохама секретара — 22-84-68; отделий: партийни вахара — 22-53-12, промышленностеи транспортеи — 22-75-81, 22-65-01; юрта боахама — 22-47-84, 22-90-66; культура — 22-64-75, 22-75-78; письмой — 22-85-64; машинописни бюро—22-89-51; корректорски — 22-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 22-45-57; заместителя редактора — 22-85-07; ответственного секретаря — 22-84-68; отделов: партийной жизни — 22-53-12, 22-54-04; промышленности и транспорта — 22-75-81; 22-65-01: сельского хозяйства — 22-90-66; 22-47-84; культуры — 22-64-75; 22-75-78; писем — 22-85-64; машинописное бюро — 22-89-51; корректорская — 22-89-88.

Газет арадувл шинареи ереи. шоаттеи деношка

СФ05029. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 502.